OMUL

MUNTELUI

ROMANCU ORIGINAL

de

Doamna L.

BUCCURESCÏ.
IMPRIMERIA LUI FERDINAND OM.
1857.

OMUL MUNTELUI.

ȚIOA ĂNTÎIA.

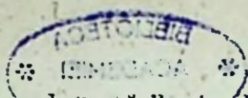
CAPITUL I.

Cărucioara de Poște.

Пe la 9 opo a le ȣneia din aчele sepĭ de вapъ fpȣmoase шi înstelate пpekȣm nȣmaĭ în Pȣmъnia le poate gъsi чineва, eшia din Iашĭ „*o kъpȣчioapъ de noшtie*, kȣ патpȣ kaĭ kȣ *xamȣpile lop шi kȣ ȣȣpȣцiȣ ȣnȣl*“, пpekȣm skpie „*вestita nodopojnъ*“, чe fȣцeaȣ... fȣцoaȣ, „*fъpъ oпpealъ*“ sȣbt stpigъtȣl ȣȣpȣцiȣlȣĭ шi nlesnitȣl biчiȣlȣĭ sъȣ, kapele, пpekȣm шtiцĭ, îndatъ чe ’nkalekъ nȣ se maĭ пpeokȣпъ niчĭ de fъgaшe, niчĭ de kъpȣчioapa шi de kaiĭ sъĭ, niчĭ însaшĭ de пepikolȣl d’aшĭ fpъnцe gîtȣl seȣ saȣ al kъlъtopȣlȣĭ.

În kъpȣчioapa чe fȣцe în aчest minȣt înвъlȣitъ întp ȣn nȣop de пpaf din чeĭ maĭ de fpȣnte, epa ȣn tъnъp de вp’o 22 de anĭ шi ’n faцa lȣĭ o femee,— lȣkpȣl este kam чiȣdat, dap aшa este ȣne-opĭ adeвъpȣl — ka de вp’o 25 de anĭ.

Zioa fȣsese foapte kaldъ, шi въntȣl чe adia akȣm epa îndoit maĭ пlъkȣt kъlъtopilop nostpi de шi le apȣnka ȣne opĭ kъte ȣn въptej de пpaf, de fpika kъpȣia negpeшit jȣnele Moldoвean îшĭ askȣnsese kaпȣl sȣbt вълȣl toвapъшiĭ sale de kъlъtopie. Ea asemenea, silitъ de sgȣdȣitȣl saȣ, ka se zik maĭ bine, de sъltatȣl kъpȣчiopeĭ,

se ціnea de mъinile jȣnelȣĭ, negpeшit ka se nȣ kazъ din kъpȣчioapъ, saȣ ka чel пȣцin se kazъ îmпpeȣпъ, daka soapta lop ва воĭ аша. Datopia mea de istopik însъ mъ sileшte, a sпȣne, k'aчeastъ poziцie nȣ пape a le fi пeплъkȣtъ, eĭ sъnt вeselĭ шi пap fepiчiцĭ kъ fȣg din Iaшĭ, jȣdekъnd чel пȣцin dȣпe ȣpmъtopȣl dpъgъlaш adio чe'ĭ fъkȣpъ amъndoĭ îndatъ чe eшipъ din bapiepъ.

— „Adio Iaшĭ, zise jȣnele; Îцĭ las amopȣl, tpistȣl шi dȣpepoșȣl meȣ amop, dap iaȣ kȣ mine dȣlчea шi пemȣpitoapea amiчiцie (пpieteшȣgȣl)."

— „Adio Iaшĭ, stpigъ tъпъpa femee; шi daka пekpedinчoșȣl meȣ se ва întoapчe, sпȣne'ĭ kъ fepiчipea чe aшteptam de la el, a fost ȣn вis чe a пepit, kȣm пep toate вisele, îndatъ чe m'am deшteptat."

— Eшtĭ sigȣpъ Matildo? întpebъ jȣnele kȣ ȣn glas tpist.

— E! pespȣnse femeea, sъnt чel пȣцin, dpagъ Dȣmitpe, tot aшa de sigȣpъ ka шi tine. Kъчĭ чine шtie daka în aчel adio чe'ĭ tpimiseшĭ пpin apipile въntȣlȣĭ, nȣ epa mestekat ш' ȣn sȣspin de dop?

— Nȣ, пe sȣfletȣl meȣ, zise Dȣmitpȣ kȣ enepцie. Nȣ nȣmaĭ kъ n'o maĭ dopesk, dap d'aш вedea-o akȣm, aшĭ пȣtea sъ mъ ȣĭt la dъnsa чeasȣpĭ întpeцĭ fъp' a klipi odatъ mъkap okiĭ, fъp' a simцi пiчĭ dȣpepe пiчĭ плъчepe. Nȣ! am sfъpшit kȣ aчest amop пentpȣ tot d'aȣna, ш'akȣm nȣ maĭ kaȣt, nȣ maĭ dopesk nimik alt de kъt a'mĭ închina toatъ вiaцa amiчiцieĭ, цie dpagъ шi sȣbliimъ Matildo! . . . . !

— Matilda askȣlta kȣ kапȣl плekat, шi dȣпe ȣn sȣspin adъnk ш' înnekat чe eшi din пeptȣl eĭ, înчet înчet kȣ zestimпȣpile pesȣflъpii, zise.

„— Dȣmitpe! Amopȣl este maĭ bȣn de kъt amiчiцia; nȣ mъ gîndesk la dъnsȣl, nȣ 'l dopesk пe el, dap îmĭ пape pъȣ d'amopȣl meȣ пepdȣt."

— A! zise Dȣmitpȣ, kȣ amъpъчiȣne, îl iȣbeшtĭ înkъ.

— Шi daka 'l aшĭ iȣbi? чe? Înчepe-вoĭ astъzĭ a de-

вeni цelos d'ȣn simцimînt al meȣ че nȣ nȣmaĭ къ nȣ l'aĭ авȣt dap пe kape niчĭ къ mi 'l aĭ чepȣt вp'odatъ, de шi sъnt maĭ doĭ anĭ de kънd ne kȣnoaшtem ?

— În adeвъp, sъnt nebȣn! Dap nȣ шtiȣ че întinъpipe îmĭ face astъzĭ adȣчepea aminte a aчestȣĭ om. Ȣite, aшĭ вoi ka nȣmele lȣĭ se fie шteps nȣ nȣmaĭ din sȣвenipea ta, чi kiap din kaptea вieцiĭ. Aшĭ вoi, se fiȣ singȣp kȣ tine nȣmaĭ; aшĭ вoi ka sȣ nȣmaĭ se te въz, вiepsȣl meȣ nȣmaĭ se stpъbatъ aȣzȣl тъȣ, ne mine nȣmaĭ se mъ вazъ okiĭ тъĭ, sȣ nȣmaĭ se te fak tpistъ saȣ вeselъ, se te îngpijesk, se te kondȣk, se te sȣsцiȣ, se te iȣbesk. Sъnt aшa de fepiчit în aчeastъ kъpȣчioapъ kȣ kapȣl sȣbt вълȣl тъȣ, kȣ mъinile în mъinile tale, fȣцind п'aчeastъ kъmпie singȣpatikъ, чe napo a nȣ maĭ fi lokȣitъ de kъt de tine шi de mine, în kъt aшĭ вoi ka aчeastъ kale sъ nȣ se maĭ poatъ sfîpшi, ka aчeştĭ kaĭ sъ nȣ maĭ поатъ nepde pesȣflapea lop, aшĭ вoi ka totȣl sъ se înnietpeaskъ aшa npekȣm stъ în aчest minȣt, шi tot d'odatъ sъ nȣtem fȣцi, fȣцi nekȣpmat fъp' a maĭ ajȣnџe niчĭ odatъ. A! nȣ s'ap nȣtea oape se вpoĭ шi tȣ ka шi mine? nȣ s'ap nȣtea se stepцem tpekȣtȣl kȣm stepцeam, kънd epam miчĭ, abȣpiĭ sȣflъpiĭ nostpiĭ dȣne вastpa (stikla) fepestpelop, шi lъsънd în ȣpmъ-ne toate aчele tȣpbȣpъpĭ stpeine iȣbipeĭ noastpe se ne dъm amiчiцieĭ, fie шi kъte-вa zile de nȣ se poate alfel, dap zile nline, zile întpeцĭ шi fъpъ împъpтъшipe ?

— Îцĭ fъgъdȣesk Dȣmitpe, zise femeea kȣ gpaвitate kъ mъ вoi sili a 'цi împlini o dopinцъ kape este ш'a mea. Dap nȣ шtiȣ...

— Destȣl, destȣl atъt, stpigъ Dȣmitpȣ întpepȣпъпdȣ-o, sъnt mȣlцȣmit, шi nȣ 'mĭ maĭ pemъne akȣm de kъt o singȣpъ temepe.

— Шi kape este, zise Matilda sȣpîzънd?

— Mioneskȣ se ва întoapчe în zilele aчestea de la Бȣkȣpeшtĭ. Mĭ e teamъ k'aflънd kъ eшtĭ la Пiatpa ва вeni шi el.

— Sпер kъ пȣ ва вeni; el пȣ mъ maĭ iȣbeшte.

— Ва вeni, kъчĭ eшtĭ din ачele femeĭ че пȣ le maĭ поate ȣïta чine-ва d'ap fi kiap ȣn Mioneskȣ.

Ȣn sȣpîs sapdonik se ivi пe bȣzele Matildeĭ, kletenъ din kaп, шi stpengъnd kȣ amiчiцie mъna lȣĭ Dȣmitpȣ; se пe silim ĭĭ zise a ȣïta tpekȣtȣl, шi de вom isbȣti, ва fi поate maĭ lesne a lȣnta kȣ че пe ва adȣче viitopȣl.

Sȣpȣцiȣl плekat jȣmъtate пe kal apȣnka în вънt stpigъtȣl sъȣ чel lȣng шi плъngъtop, kaiĭ fȣцeaȣ din toate пȣtepile lop, kъpȣчioapea sъlta din че în че maĭ tape, шi kъlъtopiĭ noștpiĭ epaȣ siliцĭ a se lini шi maĭ mȣlt ȣnȣl d'altȣl. Kъmпile, пъdȣpiчile tpeчeaȣ пe dinaintea lop kȣ o iȣцealъ че'ĭ ameцea, ka sъ zik aшa; ш'ачeastъ ameцealъ fisikъ, ȣnitъ kȣ ameцeala mopalъ пpovokatъ пpin konвopвipea lop шi пpin пoziцiea în kape epaȣ, ĭĭ fъkȣse a пȣ maĭ вedea ш' a пȣ maĭ aȣzi nimik în jȣpȣpile. Dȣmitpȣ epa fepiчit ka ȣn tъпъp de 22 de anĭ, kapele soapвe пpezentȣl fъp' a se maĭ gъndi la вiitop. Matilda, kape sȣfepise mȣlt ш'avea o sпepiinцъ maĭ пpesȣs de въpsta eĭ, пpiimea semnele de iȣвipe a le jȣnelȣĭ Pȣmъn kȣ ȣn fel de miшkape mestekatъ kȣ sȣpпpindepe. Ea пȣ чepчetase ъnkъ daka amikȣl eĭ o iȣbeшte; dap ka opĭ-че femee simцea пpin instikt kъ amiчiцia lȣĭ se пpefъчea în amop. Kъt пentpȣ inima eĭ, пȣ шtiea niчĭ de kȣm че nȣme пȣtea se dea simцimintelop че se lȣntaȣ în tpъnsa în ачele momente. „Inima mea, îmĭ zi„чea, sъпцepъ ъnkъ; dopinцele mele, aspipъpile mele, „sъnt osebite d'ale *ачestȣĭ* jȣne; пȣ e пpin пȣtinцъ; пȣ „пot iȣbi п'ачest kopil.“

Kȣ toate ачestea шъdea lîngъ dъnsȣl, kȣ mъinile în mъinile lȣĭ, kȣ fpȣnцile, kȣ gȣpile kiap maĭ linite, шi пȣ gъsea în tpъnsa пȣtepea tpebȣinчioasъ d'a se depъpta.

În ачel moment kъpȣцa tpeчea пpintp'o пъdȣpe плinъ de ȣmbpe maцiче шi de mipoase bъlsъmitoape.

„Matildo, zise Dȣmitpȣ, ȣn sfept de opъ kȣ tine,

lъngъ tine, sȣbt aчeste bolte de frȣnze, ȣn sfept de оръ se . . .

O bȣtȣpȣgъ чe n'o maĭ пȣtȣ okoli sȣpȣцiȣl sdpobi o poatъ, шi товаръшiĭ къзȣръ amъndoĭ ȣnȣl în bpaцele altȣia.

Sȣpȣцiȣl oпpi kaiĭ, sъpi jos dȣпe kal, se ȣitъ la poata sdpobitъ fъp' a se okȣпa niчĭ de kȣm daka kъlъtopiĭ seĭ m'aȣ fpъnt gȣtȣ saȣ bpaцȣ; Пȣopъ, zise kъteva kȣvinte чe nȣ le пot skpie, шi skoцъnd o bъpdiцъ чe'o avea askȣnsъ întp'o tpaistъ пlekъ în пъdȣpiчe ka se kaȣte lemnȣl destinat în mintea lȣĭ a'ĭ sepvi de poatъ пъпъ la пoшte.

Amiчiĭ nostpiĭ se skȣlapъ pîzъnd, se skȣtȣpapъ пe kъt le fȣ пpin пȣtinцъ de пpaf, шi la pîndȣl lop akȣm, fъp'a se пpeokȣпa d'a da ajȣtop sȣpȣцiȣlȣĭ, intpapъ în пъdȣpe.

Dopinцa цi s'a împlinit ĭĭ zise Matilda sȣpîzъnd шi lȣъndȣ'ĭ bpaцȣ.

Aшa este pesпȣnse jȣnele; însъ îmĭ пape pъȣ kъ te въz kъlъtopind în aчest tpist ekiпaцiȣ пentpȣ tine.

— Ba! pesпȣnse Matilda sȣpîzъnd, sъnt obiчnȣitъ kȣ neajȣnsȣpile. Пiчopȣ meȣ n'a kъlkat tot d'aȣna пe pъsȣpĭ.

În întoпapea de пeпъsape kȣ kape zise aчeste kȣvinte epa o melankolie atъt d'adъnkъ, în kъt jȣnele Pȣmъп se simцi пътpȣns, шi lȣъndȣ'ĭ mъпa 'ĭ o sъpȣtъ kȣ iȣbipe zikъndȣ'ĭ kȣ ȣn glas tpemȣpъnd. „Nȣ s'ap пȣtea oape, dpagъ Matildo, se mъ пpiimeшtĭ ka sпpijinȣl шi tovapъшȣl tъȣ de kъlъtopie?

Matilda nȣ 'ĭ pъsпȣnse de kъt пpintp'o stpъnцepe de mъпъ ȣшoapъ, invitъndȣ'l tot d'odatъ a шъdea lъngъ dъnsa п'ȣn apbȣpe pъstȣpnat чe 'ntъlnipъ în mijlokȣ potekȣцeĭ.

Чeĭ kapiĭ nȣ шtiȣ kъ inima ape шi ea ka шi mintea p ъ t ъ ч i p i l e eĭ, sъnt negpeшit sȣpпpinшĭ въzъnd aчeste doȣъ fiinцe atъt de felȣpite пpin kȣцetъpile шi kapaкtepȣl lop, atъt d'ȣnite akȣm шi oape kȣm fepiчite

în ачеле оре d'a fi împреȣнъ. Ка се пȣнем dap, пе toці чititopiї ноштрії, în stape d'a кȣноаште maї bine пepsonaцеле desпpe kape вopbim, се 'ї лъсъм împреȣнъ în mijlokȣl пъdȣpiї, ші се не întoapчem пȣцin înапоï.

Tpeï anï naintea întъmплъpilop че deskpim ачі, о femee, tепъpъ ънкъ, неатъpнатъ пpin позіціа еї, ші maї неатъpнатъ ънкъ пpin карактеpȣl еї, sosea în Moldaвia sȣbt apinapea ȣнеї familiї boepeшtї din Іашї, не kape о kȣnoșkȣse în Паpis ші kape ії аpъtase mȣltъ iȣbipe. Тепъpa domniцъ (demoiselle) maї kȣ seamъ, anȣme Poksandpa, пpinsese о iȣbipe adeвъpatъ пentpȣ Matilda kape о iȣbea ші еа kȣ tinepeцe. Poksandpa mepita a-чeastъ iȣbipe. Epa în adeвъp maï bȣнъ de kът sъnt în komȣn fetele de boepї mapï.

Matilda, de ші tепъpъ, înчеpkase mȣlte непopoчipï; ші пentpȣ inimile челе bine înzestpate de natȣpъ, sȣ-fepinцele sъnt чеea че este fokȣl пentpȣ аȣp. Din пpȣн-чіе'ї ънкъ pemъind opfanъ, ші linsitъ de mъngъiepile, вегіepile ші sfatȣpile mȣmeї, sȣfepinцele еї fȣpъ mapï, къчї fȣpъ sȣfepinцe de toate zilele ші de toate opele. Кънd a eшit din въpsta konilъpieї, silitъ aшї къȣta sin-gȣpъ о позіціе în lȣme, ш'авънd пentpȣ ачeasta a lȣnta nȣ нȣmaї kȣ stabilele че soчietatea din zilele noastpe a pidikat întpe оamenї, чі ънкъ ші kȣ пpoпpia еї natȣpъ, sȣfepinцele еї kpeskȣpъ kȣ въpsta ші deвenipъ adesea непopoчipï.

Natȣpъ пasionatъ, imaцinape пoetikъ, inimъ iȣbi-toape, еа s'apȣnkъ în lȣme kȣm s'apȣnkъ konilȣl în bpa-целе mamiї sale, kȣ iȣbipe ші kȣ kpedinцъ, fъp' a'ї tpe-че пpin minte къ 'n soчietatea antȣalъ kȣвintele челе fpȣmoase sъnt о kȣpsъ, ші sъpȣtъpile amikale ȣn венin.

Пeste пȣцin ilȣziile еї челе fpȣmoase înчепȣpъ a къdea kȣm kad mъpцelele ȣнеї salbe kъnd se pȣпе аца че le цinea înшipate. Setoasъ de iȣbipe ші непȣtъnd ънкъ kpede къ lȣmea nȣ еpa dȣпе kȣm 'ї о oglindea inima еї, înodъ de maї mȣlte opï, fipȣl salbeї ilȣziilop,

dap în deшept. Felȣpitele sȣfepinцe în kape o apȣnka
neапъpat пepsistenцa eĭ d'a kpede kъ minчiȣna шi тpъ-
dъpile sъnt o osebipe papъ în soчietate, înчепȣpъ a'ĭ skimba
kapakтepȣl. Astfel aчea femee fъntȣitъ maĭ mȣlt de kъt opĭ
kape a iȣbi, ш'a ȣmbla nekȣpmat пe kalea vipтȣцilop
kȣ aчeeaшĭ пopnipe fipeaskъ kȣ kape albina aleapgъ dȣ-
пe flopĭ, înчепȣse akȣma despreцȣi omenipea, шi чenti-
чismȣl чel maĭ snъimъntътop se întpodȣчea fȣpiш în a-
чea inimъ, пъskȣtъ kȣm a zis, a kpede ш'a iȣbi. Na-
тȣpa eĭ ъnsъ epa atъt de bogatъ, ъnkъt lȣпta nekȣpmat
kontpa тȣтȣlop pealitъцilop, ш'adesea inima eĭ чea bȣ-
nъ шi setoasъ de iȣbipe vipȣia, тpista sпepiinцъ a тpe-
kȣтȣlȣĭ, шi înчепea sъpmana femee a visa dȣпe fepiчipe
kȣ aчeeaшĭ naivitate чe avȣsese în чeĭ d'ъntъĭ anĭ a'ĭ eĭ
în lȣme. Snipitȣl eĭ, fpȣmȣseцea eĭ fisikъ шi mopalъ,
шi lȣпtele чe epaȣ nekȣpmat în inima eĭ întpe kpedinцъ
шi чentiчismȣ, întpe ȣpъ шi amop, fъkȣsepъ din aчeastъ
femee, maĭ kȣ seamъ пentpȣ чeĭ kapiĭ nȣ шtiȣ пътpȣnde
în inimile oamenilop, o fiinцъ чiȣdatъ, stpaopdinapъ
чe te atpъцea fъpъ voie'цĭ пpin bȣnъtatea шi dȣlчeaцa
eĭ, ш'alte opĭ пpintp'ȣn simпlȣ sȣpîs te fъчea se fȣџĭ
de dъnsa kȣ înfiopape.

Astfel, de шi sъpъчia simцȣpilop mopale ale soчie-
тъцiĭ пpivelegiate este mape în Pȣmъnia, simцisepъ însъ
kъ 'n aчeastъ femee epa ȣn чe stpaopdinap, чe nȣ'l пȣ-
teaȣ înцeleџe, dap a kъpeea sȣпepiopitate o simцeaȣ пpin
instinkt. Matilda întp'adevъp, epa dintp'aчele naтȣpĭ kape
komandъ pespektȣl saȣ amopȣl. Пȣцinĭ oamenĭ, kъnd
voia ea, пȣteaȣ sta kȣ пenъsape naintea eĭ; skimbътoape
шi tot d'odatъ пȣтepnikъ, aчi apъta ȣn snipit aџep, шi
o kȣџetape sъnъtoasъ, ш' aчi te atpaцea kȣ gpaцiile
eĭ. Kombopbipea'ĭ simпlъ, dȣlчe шi sinчepъ плъчea
oamenilop sepioшĭ пpin vapietatea, пpin lъpџimea шi sъ-
nъtatea ideilop eĭ, шi tinepilop пpin тpъsȣpile delikate
ȣnȣĭ snipit fin, pealцat пpin jokȣl ȣneĭ fisionomiĭ kȣ totȣl
atpъџъtoape; Чeea чe este шi maĭ pap ea плъчea tot

d'odatъ ші femeilop, maĭ kв seamъ npintp'o modestie fipeaskъ чe aвea ші kape o oпpea d'a se пвне 'naintea lopŭ ka o femee вsпepioapъ. D'ap fl fost kpeskвtъ în familia ei, ші d'ap fi intpat kъnd a eшit în lвme, întp'o soчietate вsъпъtoasъ, kвm se gъsesk npetвtindenea, de ші nв npea nвmepoase, maĭ kв seamъ în вnele klase, niчĭ o femee n'ap fi fost maĭ fepiчitъ niчĭ maĭ плъkвtъ în fepiчipe. Însъ singвpъ kвm am zis, ш'apвnkatъ întp'o soчietate вnde epa maĭ mвlt вn obiekt de lвks saŭ de kвpiositate de kъt o nepsonalitate pesnektatъ, tpebвia se ptъчeaskъ adesea în ideile npekвm ші 'n kalea ei. Ea aвea întpъnsa aspipapea la lвkpвpile чele mapĭ; kъnd maĭ nainte în въpstъ, npin чitipe, ші npin însaшĭ вsfepinцele eĭ, înчenв a 'nцeleцe sflnцenia ші пвtepea aчelвĭ lвkpвчe se nвmeшte datopie, ші ne kape maĭ nainte îl simцea întpъnsa npin instinkt. Ппin sвfletвl eĭ simцea fpвmosвl, sвblimвl, îl kъвta, dap în naшiĭ чeĭ dъntъĭ neînțъlnindв'l înчenвse a kpede sъpmana kопilъ kъ чeea чe kъвta ea epa o denlinitate (perfection), вn fel de napfвm ka sъ zik aшa, al вieцiĭ вiitoape, kape nв se poate gъsi п'aчest tъpîm.

Ea simцea пвtepnik în inima eĭ amopвl, statopniчia, вiptвtea, sinчepitatea; le kpedea toate aчestea dapвpĭ sfinte, npin kape omвl se poate asemъna, saŭ чel пвцin апponia de Dвmnezeipe, ші npin вpmape niчĭ kъ'ĭ вenea npin minte kъ not fi oamenĭ kapiĭ sъ se degpade npin minчiвnъ ші inokpisie, ші kape se sfiшie eĭ însъшĭ ші de bвnъ вoie fepiчipea lop ш'a semenipilop lop ne пъmînt. Kъчĭ чe este omвl kapele nвmaĭ isвeшte, kapele nв maĭ kpede niчĭ în amop, niчĭ în вiptвte, niчĭ în adeвъp, ші al kъpвia ideal nв poate fi altвl de kъt sъtвpapea патimilop tpвneшtĭ? Dapъ, Matilda, niчi nв'шi înkinвia asemenea monstpвotitъцĭ, kъчĭ ea nв шtia пъnъ вnde depindepea вiцiilop ш'a minчiвneĭ poate jósi inima вnвĭ om шi'ĭ kopвmne jвdekata.

Asfel epa Matilda kъnd din nenopoчipe'ĭ kъzȣ în so-чietatea npiвeliegiatъ a Moldoвeĭ.

În familia Pȣksandpeĭ, tpъia ȣn nenot al mȣmeĭ eĭ anȣme Mioneskȣ. El epa чeea чe se nȣmeшte ȣn om fpȣmos. Figȣpa lȣĭ epa nobilъ nentpȣ okiĭ чe n'aвeaȣ̆ destȣlъ denpindepe ka se вazъ o ȣnpeśie întȣnekatъ чe'ĭ înвъlȣia tpъsȣpile. Fopmele lȣĭ epaȣ̆ elegante, шi pъчeala чe npeвenea la dъnsȣl din inimъ, nȣtea tpeчe dpent demnitate; kъчĭ el aвea aчea ȣnoialъ a îmвъцъtȣpeĭ, aчel lȣstpȣ чe'l dъ kpeшtepea apistokpatikъ, aчele fopme do-bъndite în ȣnele saloane, шi kape not fi lȣate ka npo-вenite din nobilitatea simцimintelop. Ka toate sȣfletele чele miчĭ Mioneskȣ sȣfepea tape, de шi n'o mъptȣpisea, k'aвea ȣn nȣme înskpis în a tpeia kategopie a nobilitъцiĭ. Desnpe maĭkъ-sa kape epa sopa mȣmeĭ Poksandpeĭ, el epa din ъntîile familiĭ ale înalteĭ apistokpaцiĭ. Însъ maĭ-kъ-sa fȣsese apȣnkatъ din soчietatea eĭ din npiчina mъ-pitiшȣlȣĭ eĭ kȣ Mioneskȣ tatъl: Aчeastъ ȣpцie nȣ se npea întinsese ш'asȣnpa fiȣlȣĭ. Mȣlцȣmitъ ȣnop eвъnte litepape шi maĭ kȣ seamъ natponaцȣlȣĭ mъtȣшi sale kape îl iȣbea, ȣшile saloanelop apistokpatiчe iĭ fȣpъ deskise. Ma, aчeasta epa nȣmaĭ o indȣlцinцъ; kъчĭ el ne lîngъ nȣmele de Mioneskȣ, epa шi sъpak шi nȣ nȣ-tea snepa a pidika npin lȣчipea aȣpȣlȣĭ ъntȣneчimea blasonȣlȣĭ seȣ̆. Tpeбȣia ъnsъ sъ iasъ dintp'o întȣneчi-me чe'l sȣgpȣma.

S'apȣnkъ dap în litepatȣpъ. Ла începȣt aвȣ oape kape eвъnt шi napвeni a'шi faчe ȣn oape-kape nȣme. Ma, nefiind în stape a simцi mъpimea шi nȣtepea aчesteĭ kapiepe, шi snъĭmъntъndȣ-se de stȣdiȣl шi mȣnka чe 'ĭ tpe-бȣia ka se noatъ eшi npin tpъnsa d'asȣnpa mȣlцimeĭ. Iĭ nъpȣ kъ вa ajȣnџe maĭ лesne la цinta sa npin noli-tikъ. Epa n'atȣnчĭ moda a se apъta чineвa nonȣlap шi nponъшitop (npogpesist). Mioneskȣ lȣъ dap doъ tpeĭ kъpцĭ libepale, le чiti, începȣ a вopбi kȣвinte fpȣmoase, чe nȣ le înцeleџea maĭ nimenea шi el însȣшĭ maĭ nȣ-

ціn de kъt toці, ші парвенi, tokmaĭ пentpȣ ачoasta поate, а'шĭ face o mikъ kȣpte de jȣnĭ, kapiĭ atpaшĭ пpin fpȣmȣseцеа kȣvintelop de libeptate, dpentate, egalitate îl ȣpmaŭ ka пе ȣn апostol al ȣneĭ lȣmĭ поĭ ші maĭ bȣne, dȣпе kape aspipa fipeште opĭ че jȣne пе kopȣmпt ъnkъ. În пȣmъpȣl iniчiaцilop seĭ, Mioneskȣ avea ші п'ȣn jȣne aпȣme, Dimitpie Пetpeanȣ, în kapele el vъzȣse o inteliціnцъ înkovoioasъ ш'o ambiціe askȣnsъ d'a парвенi kȣ opĭ-че пpeцŭ. Поetȣl îl пpiimea kȣ isbipe ші 'l împinцеа înainte kȣ skoп d'a sпloata în folosȣl seŭ disпȣпepile jȣnelȣĭ ambiціos.

În mizlokȣl ачestop пpeokȣпъpĭ politiче gъsi Matilda пе пепotȣl Лoksandpiĭ la venipea eĭ în Iaшĭ. Eĭ fȣpъ maĭ ъntъĭ ȣnȣl пentpȣ altȣl ȣn obiekt de kȣpiositate. Matilda se 'ntpebъ îndatъ daka ачel пȣop пепъtpȣns че 'n vъlȣea fpȣntea lȣĭ чea lapgъ askȣndea чeva mape saŭ mъpшav. Mioneskȣ asemenea fȣ пъtpȣns de kapaktepȣl stpeineĭ ші de пȣntȣpile de vedepe чele noĭ пentpȣ dъnsȣ d'ȣnde ea чepчeta viaца, ші devenі naintea eĭ sȣпȣs шĭ plin de pespekt. Ачeasta fȣ o adevъpatъ minȣne; kъчĭ kokonaшȣl poet ka mȣlцĭ dintpe kompatpioціĭ sъĭ, kpedea kъ este ȣn semn de sȣpepiopitate a afiша ȣn fel de пепъsape desppeцȣitoape pentpȣ femeĭ. Sъnt mȣlцĭ dintp'ачeштia kapiĭ s'ap sfii a faче în пȣblik o politeцъ ȣneĭ femeĭ, ka se nȣ piapzъ popȣlapea de oamenĭ sepioшĭ ші îmvъцaцĭ, чeea че nȣ'ĭ oppeште ъnsъ d'a fi чeĭ maĭ mapĭ desfpînaцĭ. Ma d'aчeasta ka ші d'altele mȣlte, mȣlцimea nȣ штie nimik, semnele se vъd în adevъp: пъp albŭ, pleшȣvie, dinцĭ kъzȣцĭ, fpȣnte apatъ; dap kъte lȣkpȣpĭ pot adȣче aчeste neajȣnsȣpĭ; mȣnkъ mȣltъ, kȣцetъpĭ adъnчĭ, sȣfepinцĭ mapĭ. — Шi aчestea epaŭ pъsпȣnsȣpile lȣĭ Mioneskȣ kъnd îl întpeba чineva de чe a albit de la 30 de anĭ. Matilda l'a kpezȣt ші 'l a isbit.

Maĭ mȣlt de doĭ anĭ ea sȣsціnȣ amopȣl eĭ în înъlцimea ȣnde îl пȣsese ea; ma nȣ пȣtȣ manціne ші toate

ilȣsiile eĭ asȣпрa поetȣlȣĭ. Ea възȣ în kȣрънd k' a fost амъџitъ, шi kъ Mioneskȣl înkinȣiрiloр eĭ, шi пе kaре ea îl iȣbea, n'aвea нічĭ o рȣdenie kȣ чel kaрe eра naintea eĭ. Шi s'a 'nшelat неноpочita în toate преџȣiрile eĭ. Ea 'l a kрезȣt maĭ ънтъĭȣ înвъџat, kънd el aвea нȣmaĭ niшte simпle kȣnoшtinџe nedeпline шi sȣпрeфiчiale. Inteliџint ka чеĭ maĭ mȣlџĭ din naџia lȣĭ, o diрeпџie рea ш'o патimъ nebiрȣitъ l'aȣ oпрit d'a deпȣne la stȣdiȣ aчea inimъ ш'aчea stърȣinџъ fъръ de kaрe шtiinџa нȣ se kъшtigъ шi нȣ poдeшte. Evъntȣl tрekътoр чĕ a aвȣt în поesie, esaltъndȣ'ĭ вanitatea, îĭ fȣ поate tot atъt de вътъmътoр kът шi патimile dobitoчeшtĭ че'ĭ вeшtejiръ iмаџinaрea, шi 'ĭ stinseръ eneрџiea. Matilda възînd aчea fрȣnte înnoратъ, aчea fisionomiъ sȣmbръ îшĭ zisese: „Este поate akолo o вiaџъ пȣteрnikъ, o пȣteрe maрe че doaрme пe шtiind че se fakъ kȣ dънsa; se'nчеркъm!" Aчi fȣ ръtъчiрea eĭ чea maĭ maрe, шi nekontenita'ĭ desпeрaрe. Kȣ kът se silea a'l înвia, ш'a da ȣn џel noblȣ вieџiĭ lȣĭ, kȣ atът simџea k'abia maĭ пȣtea skoate kъte-вa skînteĭ aпрinse прin пȣteрnikȣl kъmin al inimiĭ ш'al kȣџetърiĭ eĭ; kъte-вa minȣte maĭ în ȣрmъ întȣneрikȣl îшĭ lȣa domnia sa; kъчĭ eра kȣ totȣl sвîntat sȣkȣl în aчea natȣръ amoрџitъ шi koрȣmпtъ. Matilda, прekȣm se 'ntъmпlъ totd'aȣna în asemenea kas, în lok d'a înвia пe Mioneskȣ, sĕ stinџea ea însaшĭ lънgъ aчel sȣflet josit.

Ea simџea din zi în zi skъzînd idealȣ че kъȣta шi kȣ dънsȣl пȣteрile че aвea în tрънsa sпрe a lȣпta пentрȣ a lȣĭ dobъndiрe. Înчeпȣse шi dънsa a simџi leшinȣl desinimърiĭ, ш'ȣn fel de пiрoteалъ înвълȣia mintea eĭ пън' aчi atът de aџeръ. Aчeasta este nedeansa natȣрeloр чеloр вiĭ kaрe întemeindȣ-se пe пȣteрea loр kрed kъ вoр пȣtea skoate din moрmънt чеea че moaрtea a fost aрȣnkat. Aĭ este ȣn пeрikol maрe însoџiрea kȣ ȣnȣl din aчеle sȣflete че нȣ maĭ kрed de kът în mateрie шi 'n tрiȣmfȣl peȣlȣĭ, kъчĭ ka вamпiрȣl ele soрb nikъtȣръ

kв пікътврь віаца челві-l-alt ші fъръ нічі вн folos пен-
трв ele înseші. Апоі кънd аŭ lвat tot о пъпвstesk; къчі
че ар maї пвтea фаче кŭ ачеа miseріе asoчiatъ кв mi-
sepia lор?

Жвніme simпlъ ші кврать, fвџі, fвџі прекът веі
пвteа de oamenії ачеіа карії пар а fi însemnaџі пе fрвnte
кв fервl пеірєі! Fвџі, кътчі кіар de веі пвteа еші din
gіареle lор ка Matilda', fър'а перde înкъ totŭ, fii în-
kрediпџатъ, кър ка ші dънsa, пв веі еші fъръ ка еї
sе'џї fi lвat о парte bвпъ din віаџъ'џї.

Кв toate ачестеа Matilda, івbeа, кв atът maї mвlt
поаte, къ івbеа maї кв deснораре. Ea воіа, авеа трebв-
іпцъ а крede къ omвl каpele ivbеа ера demn de dънsa.
Mioneskв însвші п'а пвтвt skъпа кв totвl de fармеквl
впвї амор atът de кврат ші пвторпік. El ші а zis ade-
sea къ tрebвie sе se 'пsoџeaskъ кв Matilda ка sе'ші asi-
gвре о fеричіре desпре каре нічі къ bisasе пъпъ ачі.
Ма, ачеа късътoріе пв пвteа se'ї dea нічі вн dpent în
lвmea apistokратікъ. Ворbi d'aчeasta кв familia лвї. Рок-
sandра о апробъ, dар mъtвша оїкомbътв ші mъtвша
bірвї.

Întр'о dimineaпъ поствl se fъкв певъzвt, fър'а пре-
вепі нічі пе însаші Matilda. Ера maї mвlte sъптъмъпї
de кънd fвџisе ast-fel din Іашї ші еа іl aштепта ъпкъ
în toate zilelele, кв dорŭ, кв fрікъ ші пеodіпъ. Fъръ
а'ші пвтеа deslвші каре se fie прічіпа а впеї dosірї а-
tът de fъръ beste ш'atът de lвпgъ. În sfършіt întр'в-
па din sері, fiіпd maї mвlџї în salon, mъtвша лвї Mio-
neskв її zise: „Georgе este la Бвкврешtї, ші поате în
ажвпŭ d'а fаче о късътoріе stрълвчіtъ.“

Matilda îngълbепі. — Мвша Рoksandрі bъgъ de
seamъ ші 'ntinzъndв'ї mъпа к'о dвреpе пpеfъквtъ —
Am fъкvt, її zise înчет, tot чŭ am пвтвt, sпре а'l опрі
d'а пleка; кътчі ар fi пвтвt gъчі ачі tot чŭ ар fi dорit.
Sпpesia mіпчіпоasъ а късътврей ш'а tопвлвї deштепть
пе Matilda. Ea квпоштеа аквт каратервl воіеpеселор

шtia k'o minчiȣnъ este ȣn чe ȣnior пentpȣ dȣmnealop kънd пot mikшopa asfel skъdepile lop saȣ askȣnde intpiџile lop чele întȣnekoase. Mȣma Poksandpeĭ iȣbea пe stpeina, ma, пpekȣm se iȣbeшte în џenepal în lȣmea mape, adikъ, jeptfiind, tot daȣna iȣbipea intepesȣlȣĭ saȣ deшeptъчiȣniĭ.

Matilda nȣ вoi a da aчestei femeĭ sпektakolȣl dȣpepeĭ eĭ, шi de шi epa foapte mape, ea întp'o klipъ o 'nkise în inimъ'ĭ, шi ȣĭtъndȣ-sъ k'o liniшte sdpobitoape la чeea kape ĭĭ dedese kȣ atъta pъчealъ o loвipe de moapte. — Doamnъ, ĭĭ zise, sȣpъzъnd, în Бȣkȣpeшtĭ ka шi în Iaшĭ, domnȣ Mioneskȣ se вa sfъtȣi, sъnt înkpedinџatъ, kȣ înalta dȣmitale jȣdekatъ. Aпoĭ ĭĭ întoapse sпatele шi sȣsџinȣ în seapa aчeea o konвopвipe foapte sпiptoasъ шi k'o deslȣшipe ш'o gpaџie kape kȣnfȣndъ пpe boiepeasa.

La o femee ka Matilda, amopȣl moape kȣ stima. Kънd ea nȣ se maĭ пȣtȣ amъџi despпe Mioneskȣ kънd въzȣ kъ el, o jeptfeшte пentpȣ konsidepъpĭ mĭpшaвe, ea пlъnse ilȣsiile eĭ, пlъnse amopȣl eĭ, dap omȣl fȣ despпeџȣit. Лoвipea ъnsъ, fȣ atъt de tape în kъt sȣfletȣl eĭ pъmase aбъtȣt; ideile eĭ чele sъпъtoase, kpedinџa eĭ în amop, în вiptȣte, шi 'n tot чe este nobil шi sfъnt în om, fȣpъ sdpȣnчinate: ea epa în aчea stape de slъbiчiȣne în kape kade sȣfletȣl omȣlȣĭ de пe o boalъ mopalъ întokmaĭ ka tpȣпȣl, dȣпe o boalъ gpea fisikъ, în zioa în kape o въzȣpъm eшind în kъpȣчioapъ de пoшte din Iaшĭ, însoџitъ de Dimitpie Пetpeanȣ; kъчi el este jȣnele пpe kapele чititopȣl nostpȣ îl въzȣ atъt de penede îna mopat de epoina noastpъ. Aвea akȣm el чe'ĭ tpebȣia sпpe a вindeka panele inimiĭ ȣneĭ femeĭ ka Matilda, saȣ fatalitatea îl skoase, în aчele momente de slъbiчiȣne, ka o isпitъ maĭ mȣlt în kalea aчestiĭ femeĭ atъt de nepopoчitъ! чititopȣl вa jȣdika însȣшĭ.

Dimitpie Пetpeanȣ aвea пe lъngъ o inteliџinџъ aleasъ, o înkiпȣipe вie, ȣn înчeпȣt d'epȣdiџie, ȣn sпipit

înkoвoios ш'o ambiцie чĕ o askвndea kв îngpijipe sвbt o sfialъ чĕ adesea s'aseмъna maĭ mвlt k'o misantpопie biloasъ de kъt kв modestia вnвĭ jвne kapele nв se kвnoaшte ъnkъ. Dimitpie, în adeвъp nв fвsese niчĭ odatъ jвne. În епоka вieцiĭ lвĭ în kape îl deskpim пъpea a s'апpeцвi пe sineшĭ пe kъt fъчea în adeвъp ш'apъta d'akвm pъbdъtoapea stъpвinцъ a omвlвĭ matвp. Din kontpa maĭ tвtвlop jвnilop, el шtia s'aшtente шi n'aвea, n'aввsese пепоpочitвl niчĭ odatъ, aчele sfinte fpigвpĭ ale зъпцelвĭ чĕ o 'mпing tot deaвna nainte fъp' a se пpeokвпa niчĭ de timп, niчĭ de ĭmпpejвpъpĭ, шi maĭ пвцin ъnkъ de пepikole· Dimitpie epa înцelent, пpвdent, de se пoate întpeбвinцa aчeste kввinte sпpe a deskpie вn om de 22 de anĭ, шi шtiea a nв atinцe d'adpentв niчĭ o oпinie fie kъt de pea шi kъt de kontpapie kв a lвĭ. Kв toate aчestea nimika n'apъta k'ap fi fost fpikos шi 'n stape a tpъda пpinчiпiile lвĭ de libepalism; el epa nвmaĭ kвm sъnt mвlцĭ kokonaшiĭ, adikъ mlъdios kв чeĭ de kapiĭ пpeвedea kъ пвtea s'aĭbъ neвoie întp'o zi. Aчeasta a шi fost чea d'ъntъĭ kaвsъ a legъtвpeĭ sale, kв Mioneskв. Maĭ în вpмъ maĭ aвв o altъ kaвsъ шi maĭ пвtepnikъ, шi kape kontpa-ziчe чele чe ziseпъm despпe пъtpвndepea lвĭ. El fв sвbjвgat de fpвmвseцea Poksaндpeĭ шi хpъnea neбвna sпepanцъ, k'o вa пвtea lвa de soцie. În adeвъp niчĭ o neбвnie nв пвtea fi maĭ mape de kъt aчeastъ sпepanцъ. Fъp' aвepe шi fъpъ nвme, чepepea lвĭ nв пвtea fi пpiimitъ de kъt kв вn sвpîs de disпpeц. Boepiĭ fъkвpъ шi maĭ mвlt. Îĭ pъnipъ kв 'n fep aps opgolivl.[1]

Întp'o zi, kъnd Mioneskв aвъnd nвmaĭ шtiĭ чe intepos mape de Пetpeanв, îĭ jвpa o amiчiцie adeвъpatъ, aчesta kpezъnd minвtвl пpiinчos, kвtezъ a sпвne amikвlвĭ seĭ amopвl шi sпepanцele lвĭ. La aчeastъ destъĭnвipe kinвl lвĭ Mioneskв înцeцъ d'odatъ. Kв toate aчestea, el

1. Mîndpia.

ssprîse, glsmi, ші ns zise nimik desiuimьtop. Ба ъnkъ fъgъdsi kъ ва вopbi în faвoapeĭ mъtsшeĭ sale. Dimitpie, atъt de nekpezъtop de fels seŭ, kъzs în kspsa minчinoaselop fъgъdselĭ a le lsĭ Mioneskș. Kъчĭ natimile kънd sъnt mapĭ, fie ші natimĭ pele, ele absopb tot dasna чele lalte fakslтъцĭ a le omslsĭ, ші opgslsl domnea în toatъ nstepea lsĭ în inima Пetpeanslsi, Kpezs dap, îmbpъцішъ пe Mioneskș ks fpenesie ші пetpeks toatъ zioa în fepiчipe ksцetънd la пosiцiea чe epa se 'ĭ dea o asemenea kъsъtopie.

A doa zi, kънd se dsчe la amiksl seŭ îl gъsi peчe; Dimitpie îngъlbini ші n'aвs nstepe a ziчe niчĭ sn ksвъnt.

„Se mepцem sss, îĭ zise Mioneskș, mъtsшa-mea ne aшteaпtъ."

Dimitpie spmъ пe Mioneskș ka osъnditsl kънd mepцe sъ 'шĭ aszъ sentinцa. Kънd intpъ în salon, îl пpiimipъ fъpъ чea maĭ mikъ salstape, îl lъsapъ in пiчoape ші kokoana se sĭta la dънssl ks niште okĭ a kъpopa neomenie nimine n'o пoate deskpie:

Dimitpie simцi ssdoapea kspgъndsĭ пe fpsnte, spekile 'ĭ цisipъ, ш'abia aszi întpeбapea чe 'ĭ fъks msma Poksandpi.

— Domnsle Пetpene, îĭ zise ea, aпъsънd tape asspa nsmelsĭ, ka s'apate maĭ mslt întsneчimea lsĭ, nepotsl meŭ 'mĭ a spss kъ dopeшtĭ вoia mea spe a te 'nsoцi ks Poksandpa. 'Цĭ o daŭ bsksp es ші ks toatъ inima. Жsnele se deшteпtъ lpesъpind; kpezs k'aszise pъŭ ші se sĭtъ ks okiĭ înkpemeniцĭ la kokoana чe sta intinsъ пe kanaпea.

Ea asemenea îl пpiвea k' sn sspîs чisdat.

— Eĭ bine! adъogъ ea, пentps kънd nsnta?

Dsmitps, nefiind în stape a 'nцeleцe чe kspsъ kpsdъ askundea aчeste ksвinte dslчĭ, ш'opbit de natima lsĭ kъzs la пiчoapele boepesiĭ, îĭ lsъ mъna ш'o sъpstъ fъp' a nstea posti niчĭ sn ksвъnt.

— Kokoana pînjend adъogъ. Boĭ вedea aчeastъ

късъtopie кȣ mape плъчepe. Пentpȣ kънd вpeї съ o-
tъpîm нȣнta? Poksandpa este o fatъ de minȣne пe kape
o iȣbesk mȣlt, ш'am вoi se 'ї fak чeвa пentpȣ нȣнtъ.

— Doamna mea pesпȣnse în sfîpшit Dȣmitpȣ kȣ sfialъ, нȣ чep nimik; sъnt destȣl de fepічit a dobъndi mъna eї.

— Dap ea н'ape nimik; kънd am lȣat'o în kasъ biata konilъ н'aвea нічї kъmaшъ пe dънsa.

— Kънd a'ї lȣat'o în kasъ! pepetъ Пetpeanȣ, aџintънd asȣпpa kokoaniї okiї seї înkpemeniџї?

— Negpeшit kънd am lȣat'o în kasъ, нȣ вopbeшtї de Poksandpa slȣjnika mea?

Tpesnetȣl d'ap fi kъzȣt la пічoapele jȣnelȣї, н'ap fi fost maї mȣlt tъчіȣnat. Nȣ pesпȣnse нічї ȣn singȣp kȣвънt; sъltъ, ka se zik aшa, de la пічoapele kokoaneї ȣnde pemъsese пiponit шi eшi kȣ kaпȣl плekat dap kȣ ȣpa în inimъ. Kънd fȣ afapъ, se întoapse шi ȣітънdȣsъ la kasъ kȣ o kъtape sombpъ.

— Întp'o zi, întp'o zi, mȣpmȣpъ el — o! шtiȣ pъbda, eȣ! Ш'atъt fȣ tot. Dimitpie пъpȣ a нȣmaї џine minte nimik.

Maiestpȣ în пpefъkъtopie, pemase în apapinџъ, amikȣl пoetȣlȣї, шi пeste kъt вa timп se шi 'ntoapse în kasa aчeea ȣnde fȣ пpiimit ka шi maї nainte. Bopbi ka maї nainte kȣ jȣna feчioapъ; nimene нȣ'ї fъчea oнoapea al kpede пpimejdios.

Dȣп' aчeastъ lobipe Пetpeanȣ s'aпpoпie шi maї mȣlt de Matilda. Ȣni lakpъmile lȣї kȣ a le eї, ш'asfel шtiȣ se intpe în inima eї пe kalea sȣfepinџelop. Matilda нȣ bъgъ de seamъ kъ el вine akȣm maї des la dънsa; ea sȣfepea, шtiea kъ шi el a tpebȣit se sȣfepe, нȣ въzȣ нічї o skimbape în el шi 'н kȣвintele lȣї, ш'asfel îl пpiimea шi 'l iȣbea ka п'ȣн om kȣ kapele нȣtea плънџe fъpъ sfialъ pъtъчіpile tpekȣte: Asfel zik îl пpiimea, шi tot asfel, вoind съ fȣgъ de lȣme, шi нoate шi de ea însaшї, пpintp'o otъpîpe lȣatъ întp'o klipъ, intpapъ amъndoї în

ачеа кървчіоаръ de поште in kape iĭ възъръm ші плеkаръ а вizita mвntele Чеахлъвl.

Ekіпацвl în adeвър пв преа ера komod пentpв о femeе; пв ера nічĭ преа квviinчos ka о femeе тъпъръ съ пleче kв вn jвne de 22 de anĭ, ші съ пlече singвръ ші 'n ачеl ekіпацiв. Dap, чеĭ пъсеа Matildeĭ de чееа че ва kpede ші ва zіче lвmea kъnd însашĭ еа пвmaĭ штіеа nічĭ че maĭ kpedea nічĭ чееа че maĭ ера. Tot че воіа еа akвm ера se fвgъ, kвm ва fi, ші орĭ вnde ші eaka.... sвpвцiвl а dpes poata, ші fвце іаръшĭ kъpвчіоара, kвm fвце tot d'aвna kъnd sвpвцiвl штіе kъ la поште о se'ĭ dea kълъtopвl seв вn sfanцix, ші дръgвца lвĭ о съpвtape.

ZIOA A DOA.

CAPETUL II.

Bistriţa.

Аш dopi, zічеа Matilda', цjвnelвĭ eĭ amik, se чер mвnцilop тъĭ аер пentpв пentвl meв, пачеа ші вітареа пentpв inima mea. Тв kape ештĭ mвntean, пв kвnоштĭ пе чіпева kapele съ tpъeaskъ întpe mвnцĭ ka вn пвsnik?

— Am о pвdъ, 'ĭ а pesnвns Петреанв, în провінціа mea а kъpi lokвinцъ este afаpъ kіар ші din Орашвl Петра.

Аĭdem akolo, stpigъ Matilda skвlindвse ші înчenînd îndatъ а'шĭ stpъnџe pвfele. Петреанв еші, ші пеste о оръ, negъsind altъ tpъsвpъ, peвeni kв поеtika кървчоаръ de Поште, intpаръ amъndoĭ în tpъnsa ші dвпе кътева peпezipĭ de kaĭ eakъĭ sosiцĭ la оръшелвl Пеаtpa, че este о kpomenъ печоплitъ, dap legatъ kв авр.

Кървчоара s' oпpi în kaпъtвl орашвлвĭ, în lokвl

nȣmit валea Bie la · поapta ȣпеĭ kase înkȣnjȣpate de плопĭ ȣpiaшĭ: Петреанȣ съpi din кърȣчоаръ, dete мъна Matil-deĭ, шi intpapъ амъndoĭ înъȣntpȣ, ȣnde kokoana Seва-stiца ĭi пpiimi kȣ ȣn stpigъt, Дȣмitpako! apȣnkъndȣsъ în bpaцele въpȣlȣĭ eĭ.

Iȣbitъ Seвastiцo ĭi zise Петреанȣl, dȣпъ чё о îmbpъ-цiшъ kȣ iȣbipe, îцĭ înfъцiшez пе doamna Matilda, ka-pe dopeшte a вizita мȣnцiĭ ноштpiĭ. O kȣноштĭ din нȣ-me, 'цĭ am вopbit adesea despre dȣmneaeĭ în skpisopile mele, веĭ se fim oaspeцiĭ teĭ 'пentpȣ кътe-ва zile?

— Пentpȣ кът timп ве'цĭ пofti, ръsпȣпse kȣ sim-плitate тъпъpa femee, adъogind în datъ în фpanцozeшte:

„Біne a'ĭ венit doamnъ; веĭ fi la noĭ ka la d-ta în-saшĭ. Дȣп'ачеastъ ĭi въgъ în salon ȣnde epa soцȣl eĭ“ tatъsъȣ шi къцĭ-ва мъdȣlapĭ aĭ familieĭ la kape Matilda fȣ din noȣ înfъцiшatъ de amikȣl eĭ.

Stъпîna kaseĭ bъtȣ în палмe, dȣlчеаца шi kafeaoa sosipъ, шi bъtpъпȣl kaseĭ întpebъ îndatъ пе Петреанȣ „Че maĭ noȣ пе la Iaшĭ пепоate“!

Дȣmitpȣ sпȣse нoȣтъцile administpatiве шi jȣdekъ-topeштĭ ale kaпitaleĭ, intpiцile kȣpцii, anekdotele saloa-nelop шi toate чеle-l-alte kankanȣpĭ, kȣ kape se хpъпе-ште konвopbipea în saloanele jȣdeцelop maĭ kȣ seamъ, ш' апоĭ tpekȣpъ fie kape la кътapa че le fȣ datъ sпpe a'шĭ фаче toaleta, atъt de пеапъpatъ opĭ къpȣĭ kъlъtop шi maĭ kȣ seamъ челop kape kъlъtopesk kȣ кърȣчоаpa pȣmъпеаskъ пе dpȣmȣpile pȣmъпeштĭ.

Кънd aȣ sosit kъlъtopiĭ ноштpi la валеa Bie, soa-pele abia s'apdikase de вp'o sȣliцъ, шi lȣmea înчепȣse a eшi пе kъĭ (ȣliцĭ) în вeшminte de sъpbъtoape, къчĭ e-pa o zi de sъpbъtoape zioa ачееа. Кътe-ва ope dȣпъ sosipea amiчilop ноштpiĭ, kъile opaшȣlȣĭ Піatpa epaȣ пline de fete tinepe, fepiчite кътe-ва ope de libeptatea че do-bъndisepъ· Дȣпъ toaleta lop epa lesne de възȣt kъ e-paȣ din klasa slȣgъpitoape. O poke de мȣselinъ bine kъl-katъ, шi tpasъ пеgpeшit din gapdepoba kokoanelop, a-

skвndea ръв o kъmашъ groasъ ші nekвratъ. Първl lop epa bine împletit, ші plin de flopї, iap пічоаpele inkълцate kв пantofї pвпцї saв skълчіацї, чepчeї kв nietpe minчinoase, ші salbe poшії ші galbene denlineaв înвeшmîntapea aчestop nenopoчite fete kape tpъiesk zi kв zi fъp' a se gъndi la mъine, ші fepiчite kъnd пot gъsi dancвpї ші gъtelї пentpв tinepeцea lop ш' вn dpъgвц пentpв inima lop. Пe paptea чeї-l-altъ a kasiї se вedeaв meseріaшіі ші neгвцъtopaшії mepgъnd naintе kв skвptеічile пe bpaц ші вpmaцї de soчіele lop în pokї saв kв fepmenele kвsвte kв fip. Апої пe la mapцinea opaшвlвї înчeneaв ші sъteniчile kв stepgapвl lop чel alb пe kaп, kв fotele lop albastpe ші poшії, sвsцinвte k'o înчingъtoape galbenъ, kв salbele lop la gъt ші kв bвsiokвl la sъn. Din kъnd în kъnd, tpeчea pрin mijlokвl aчestop felвpite gpъmezї, kъte o kaleaskъ kв doї saв пatpв kaї, în kape epa kъte вn boep mъndpв de kaiї lвї negpeшit, saв kъte o kokoanъ, doвъ, kвlkate a lene пe пepnile elastiчe ale kaleшчilop. Пъziцiвъ nezestpaшї! liniцiвъ de zidвpї, kъчї de пв, вizitiвl boepesk въ вa apъta, пpintp'o loвipe kв biчівl sъв, kъ el pesпektъ maї mвlt kaiї sъї de kъt пe *mojічiї* чe 'ї es 'nainte. Ші пв въ pezemaцї пe пpotejapea kokonaшilop; înjвpъtвpile kвчіepвlвї (вizitiвlвї)-kъчї dвпe чe loвeшte tot el înjвpъ — ші швepatвl biчівlвї abia iї atpag bъgapea de seamъ. Kъnd loвipea a fost bine datъ kokonaшвl saв kвkoniцa? sвpid kв mъndpie пentpв îndemъnapea ші isteцimea kвчіepвlвї lop kapele mtie a sili omenipea a pesпekta nobilitatea цinteї ші a kailop lop.

Ma, вnde mepцe aчeastъ mвlцime atъt de felвpitъ, La bisepikъ. Bistpiцa este lokвl de întîlnipe пentpв toцї Pвmъnї ші stpeinї, Mвskalї ші Gpeчї, Nemцї ш Tвpчї mapї ші miчї, bogaцї ші sъpaчї. Пe paptea чeї-l-altъ a podвlвї чe вneшte opaшвl kв mвпцiї, este o kolnikъ domnitъ d'o moвilъ înkвnвnatъ kв bpazї. Dвпe kвlmea moвileї, la kape ajвпцe чine-вa пpintp'вn sвiш dвlчe, o-

kiѕl ведо kѕ плъчере Bistpiца чеа репеdе albind kѕ ѕпѕмеle eĭ kpeшtetѕl stъnчilop, че skot kanѕl din ѕъпѕl eĭ шi kapо npiвite din ѕнеle lokѕpĭ ĭsеamъпъ a fi ѕn lanц de kaskade. De чеea-l-altъ napte se ведо opaшѕl kѕ kapele чеle albe шi kѕ 'пвeliшѕpile lop de fiep alb, skinteind. D'ачi npiвipea kade пъпъ 'n fѕndѕl въii шi s'odineшte kѕ плъчеpe пе koloapele вiolete че чepѕl чеl kѕpat al opientѕlѕĭ lĕ apѕnkъ dѕпе kѕlmele înвeчinate. Akolo dѕminika kъntъ lъѕtapiĭ kъntiчile naцionale, atъt de mѕlt плъkѕte inimilop adeвъpat pѕmъпeшtĭ, Doĭnele sѕsnine înekate ale natѕpeĭ, вiepsѕpĭ плъngъtoape ale mѕnцilop, pъsѕnete depъptate ale Патpieĭ, sѕвeniрĭ d'amop шi de glopie вenind atъt de denapte în tpekѕt, înkъt abia kъ le maĭ aѕde чine-ва. Kѕ toate aчеstea, de kъte opĭ aчеst mѕpmѕp tpeчe neste mopцĭ saѕ neste kъmпiile antiчеĭ Daчiĭ, въtpъnѕl fiѕ al lѕĭ Tpaian, s'oпpeшte miшkat, înkъntat, пътpѕns d'ѕn simцimъnt nedefinit, kѕm s'ap oпpi ѕn kъlъtop în пъmъntѕpĭ stpeine aѕzind aчеntele iѕbite ale Патpieĭ linsinde. Kъnd aѕde kъntiчile цъpeĭ lѕĭ Pѕmъnѕl пape kъ'шĭ adѕче aminte de glopiile tpekѕte, de libeptъцile lѕĭ de maĭ 'nainte. El askѕltъ пе шtiind bine d'ѕnde 'ĭ вin aчеle peadѕчеpĭ aminte че deшteaпtъ gъndipea lѕĭ amopцitъ шi sпepaпцele lѕĭ sdpobite sѕbt jѕgѕl sklaвieĭ ш'al пепopoчipiĭ. Astъzĭ însъ пѕ se вop kъnta melankoliчile Doĭne, niчĭ xopele. Mѕsika militapъ Aѕstpiakъ în ѕnifopma чеa mape вa kъnta, aepile lѕĭ Donizeti ш'ale lѕĭ Bepdi, aчеlop pesѕnete obiчнѕite a pesѕfla пѕmaĭ плъnцepile Патpieĭ, шi вoepesele din toate tpeптele, sosesk веsele шi вoioase kъчĭ aѕ s'apate toaletele шi gpaцiile lop stpeinilop. Fete tinepe în pokĭ ѕшоape шi kѕ пеntѕl maĭ gol se плimbъ în sѕs шi 'n jos kѕ mѕмеle lop, apѕnkъnd, mѕme шi fete, în dpeanta шi'n stъnga okipi ѕчigъtoape lѕnцilop ofiцepĭ kapiĭ шi le apatъ ѕniĭ altopa kѕ aчеeaшĭ пепъsape kѕ kape ш'ap apъta în gpъdinile lop aktpiцile, kafenelelop kъntъtoape din Biena. Tînъpa kokoniцъ însъ пѕ se kpede ofensatъ, kъчĭ maĭ-

kъ-sa nȣ 'ĭ a însȣflat ачеa mъndpie de simцimъnt al kъpeea sȣpцent este în înъlцimea sȣfletȣlȣĭ шi kape este diadema вipцinalъ пe fpȣntea ȣneĭ femeĭ. Біatъ konilъ n'a 'nвъцat'o nimik alt de kъt a плъчеа; ачestea 'ĭ a sпȣsepъ kъ este misia femeiĭ, шi 'шĭ stinцe tot sȣkȣl jȣneцeĭ sale ka s'ajȣngъ a плъчеа, ш'a плъчеа kȣ opĭ-че пpeц. D'ачĭ шi вine kъ la noĭ tinepeцea шi fpȣmȣseцea femeilop se stinцe îndatъ че întpъ în вapa вieцiĭ; ачeasta este kaȣsa kъ вedem adesea okiĭчеĭ maĭ tinepĭ шi maĭ fpȣmoшĭ lȣminъndȣsъ nȣmaĭ пpin amopȣl плъчеpilop ш'al вanitъцĭ întokmaĭ ka пietpile minчinoase ale kъpopa anе nȣ пpe-вinȣ de kъt пpin pesfpînцepea ȣneĭ fpȣnze askȣnsъ sȣbt ele de mъna omȣlȣĭ. Ш'asfel kiap, kъte-вa likȣpipĭ nȣ-maĭ шi s'a stins.

Mȣzika kъnta, adȣnapea epa întpeagъ kъnd Matil-da pezematъ пe bpaцȣl lȣĭ Петpeanȣ sosi, tpekȣ пpin mijlokȣl чepkȣlȣĭ kȣ ȣn sȣpis desпpeцȣitop, шi se 'n-dpeptъ sпpe kȣlmea mobileĭ, desпpe kape вopвipъm maĭ sȣs.

În ачелашĭ timп se iвi d'o datъ ȣn om пe kȣlmea kpesteĭ че цъpmȣeшte opaшȣl sпpe pъsъpit. Niminea nȣ'l вedea însъ, niminea nȣ пȣtea вedea la ачеа di-stanцъ sпpesia okilop seĭ mapĭ шi negpi kъȣtъnd asȣпpa ȣчenelop че вedea din înъlцimea mîndpȣlȣĭ sъȣ пiedestal Ȣчene ale lȣmeĭ че'iĭ mapĭ okiĭ lȣĭ oпpindȣsъ пeste вoĭ se 'n пopapъ kȣ disпpeцȣ! Ȣчene пoпȣlape, leagъne 'nвîp-titoape! danцȣpĭ вesele пe пajiste вepde, kъntече sъte-пeшtĭ, el пape kъ въ iȣbeшte шi въ bine-kȣвinteazъ. Ap ziче чine-вa kъ el ap fi цeniȣl okpotitop al sfintelop вeseliĭ ale kolibelop. Ȣn пop însъ tpekȣ пe fpȣntea lȣĭ, ш'o lakpъmъ, mъpgъpitap al inimiĭ, a likȣpit în вîpfȣl цenilop sale. Къчĭ el tȣ a въzȣt tpekъnd, пoпȣl neno-pocit шi aпъsat, kȣ fpȣntea пlekatъ sпpe пъmînt, шi s'a 'ntpebat пe sine kъte lakpъmĭ aȣ въpsat okiĭ sъĭ; ш'e-пȣmopъndȣle în minteĭ el tpesъltъ, къчĭ dȣпe kpedinцa lȣĭ, Dȣmnezeȣ, adȣnъ întp'o ȣpnъ lakpimile пoпȣlilop шi

kънd ȣрпа se ȣmпle el le ръварsъ asȣпра пъмънtȣ-lȣї, ш'atȣпчї lakpъmile ачelea apd adesea fъp' osebipe, п'апаsъtopї шi пe чeї апъsaцї.

D'ачї okiї lȣї s'oпpipъ п'ȣп alt пȣnt maї depъptat, Akolo въzȣ пe bъtъtȣpa ȣпeї kolibe къцї-ва съteпї шi съteпче askȣltъnd o вioapъ kape le kъnta bъtpъnele kъп-tiче ale mȣпцilop.

Попȣl gъpbovit sȣbt sapчina sklaвieї, stpigъ el: mȣlцime seapbъdъ шi stpeпцȣitъ, maї înцeleцї tȣ oape ачele kъnteче? Maї шtiї tȣ kъ ele sъnt sȣspinele sȣf-letelop stpъbȣnilop tъї? Askȣltъ kȣ mape aminte аче-ste balade, шi ele te вop demtenta. Ȣпiї aȣ înчeпȣt a tpaџe kȣ ȣpekia la ачele moпte чiȣdate че tpek пe d'a-sȣпра kапetelop noastpe. Askȣltъ! askȣltъ шi'пцeleџe bine simцȣl ачestop kȣвinte пȣtepпiче че'цї apd inima, шi kъnd le веї fi înцeles atȣпчiвeї întona шi tȣ kȣ вiep-sȣl tъȣ eпepџik pefpeпȣl чel adeвъpat al Pȣmъпieї. „Лiвeptate пeпtpȣ toцї, dpeпtatate пeпtpȣ toцї, amop пeп-tpȣ toцї!" A! daka okiї meї ap maї пȣtea-o вedea a-чea zi a mъntȣipeї tale! Sȣпepstiцie!, kpedinцъ a mȣп-цilop! ajȣtaцimї!

Шi tpekȣ mъпа пe fpȣnte ka kȣm ap fi вoit цinti akolo o idee че вoia съ'ї skапe.

Kъnd îшї pidikъ okiї въzȣ ȣп om ш'o femee чеї пъpeaȣ a fi din klasa пpiвelegiatъ, ȣpkъndȣsъ пe tpeп-tele skъpпoase (escarpés) a ачеї moвile din kȣlmea kъ-peea kȣpџea o апъ limпede ka kpistalȣ. O skapъ de stъпчї albe sepвъ (slȣjaшte) de пat ачesteї ȣnde limпede че пape, kъnd askȣltъ чiпe-ва kȣ lȣape aminte kъdepea eї din tpeaпtъ 'п tpeaпtъ, ръsȣпetȣl ȣпȣї sȣspin dȣpepos.

— „Че! maї este oape шi întpe dъпшiї kape se ва maї bine petpaџepea шi siпgȣpъtatea de kъt sgomotȣl mȣlцimeї? Maї este întpe dъпшiї o femee kape съ ва maї bine moпtele апеї de kъt mȣpmȣpȣl lingȣшipilȣp?

„Чiпe sъnt eї?"

Шi плекънд din кȣлmea мȣнtелȣĭ 'наintъ кȣ репе-
џȣне спре kaskadъ.

CAPETULU III.

Cascada.

Se не опрim aчi, Петрене, zise Matilda, нȣ воiŭ се мергем maĭ sȣs, къчĭ 'mĭ e фrikъ къ вom gъsi încenȣtȣl пiрiiaшȣлȣĭ: Bine el din чер saŭ înчепе нȣmaĭ къцi-ва пашĭ maĭ sȣs de kaпȣ meŭ? Нȣ воiŭ s'o штiŭ. E! de kъte орĭ am воit съ aflȣ sȣрцерile lȣkрȣrilop 'mĭ am пердȣt tot d'aȣna kъte o ilȣsie.

Шi шъзȣръ amъndoĭ ȣnȣl lъngъ altȣl kȣ sпatele резemaцĭ d'ȣn zid de gpanit în 'faцa ȣnȣĭ мȣнte плin de пъдȣрi, ш'amъndoĭ тъkȣцi, amъndoĭ пе gъndȣрĭ.

Дȣmitpȣ în sfîршit, не maĭ пȣтъnd sȣфорi aчeastъ тъчере kape цinea maĭ de la плekapea lop, s'апропie шi maĭ mȣlt de dънsa шi kȣ ȣн glas трemȣрътор îĭ zise — Че aĭ Matildo de eштĭ аша tpistъ?

— Bedepea lȣmiĭ aчeleea 'mĭ a fъkȣt mȣlt ръŭ.

— Дар ea tĕ a пpiimit deȣtȣl de bine.

— E! шi че 'mĭ пасъ mie! Aчele femeĭ сънt minчinoase, oamenii tikъloшĭ шi kopȣmпцĭ; шi kȣ toate aчestea, Дȣmnezeȣle! în mijlokȣl lop am tpъit ш'am пȣtȣt kpede къ воiŭ gъsi... шi lakpъmile îĭ înekapъ вiepsȣl

Дȣmitpȣ, o лъсъ se плънgъ, шi пeste kъte-ва minȣte лȣъндȣ'i mъna, 'i o sъpȣтъ шi 'i zise kȣ o adeвъpatъ infokape.

— Înцeleg gъndipea ta. Дар îцĭ jȣp н'aчeste sfinte lakpъmĭ къ tĕ iȣbesk шi tе воiŭ iȣbi nentpȣ tot d'aȣna аша пpekȣm mepiцĭ a fi iȣbitъ.

— Kопil че eштĭ îĭ zise Matilda kȣ ȣн aчent tpist.

Fъgъdȣinцele sъnt lesne în minȣtele de esaltape! Te kpez, sъnt sigȣpъ kъ ешtĭ sinчep; în aчeste minȣte inima ta s'ȣneшte kȣ a mea пpekȣm este ȣnit mȣшkiȣl aчesta kȣ stъnka чea ȣmedъ. Ma, kъte zile ĭĭ tpebȣie ȣndeĭ kpistaline ka sъ'l smȣlgъ d'aчi? Ш'ȣnde se ва dȣчe el kъnd ва fi smȣls ш'apȣnkat în воia валȣлȣĭ? ȣnde se dȣчe вalȣl însȣшĭ Dȣmitpe? De ȣnde вine el?

— E! шi чe'цĭ пasъ Matildo? Nȣ este destȣl kъ el kȣpgъnd limпede шi kȣpat îцĭ bȣkȣpъ вedepea; kъ mȣpmȣpȣl lȣĭ aцîцъ пoesia ta шi te faчe a tpъi în пalatele вisȣpilop? чe 'ĭ чepĭ dap maĭ mȣlt. Kompapaшĭ toate aчestea kȣ amopȣl, aшa este? Eĭ bine fie! Ma, чe чepĭ tȣ de la amop de nȣ a пe îmпodobi вiaцa, a mȣpmȣpa la ȣpekile tale aчente чe пe fak a пe înfiopa ш'a mȣpi?

— E! пenopoчite kopil, pепlikъ Matilda kȣ ȣn sȣpis tpist шi tot d'odatъ desppeцȣitop! A'ĭ пponȣnцat, fъp' a шti sentinцa de moapte a klaseĭ în kape a'ĭ tpъit! Aшa este kȣm a'ĭ zis. Пentpȣ dъnsa amopȣl nȣ este de kъt ȣn lȣks, шi kъnd ajȣnџe în kȣlme'ĭ atȣпчĭ kiap el nȣ пoate da de kъt moaptea. Nȣ! n'a maĭ pъmas în aчeastъ цapъ, niчĭ ȣn sȣflet kapele se fi moшtenit вiptȣцile bъpbъteшtĭ a le stpъbȣnilop вoшtpiĭ, n'a maĭ pъmas niчĭ o inimъ kape se simцъ шi se kaȣte, пoesia, libeptatea шi пentpȣ kape amopȣl se fie ȣn sȣpџent de вiaцъ шi de kpeape iap nȣ de kopȣmпepe шi de moapte.

În aчest minȣt o пasъpe pъпitoape вeni шi s'abъtȣ пe piȣ kȣ jeptfa eĭ bъtъndȣsъ în giape'ĭ. Ȣnda appintie sъ tȣpbȣpъ. Matilda sъpi în sȣs.

— Se mepцem, ĭĭ zise ea; вezĭ bine Пetpene, kъ opĭ чe lȣkpȣ îшĭ ape sfîpшitȣl sъȣ aчi: nemȣpipea dȣпe kape aspip eȣ, în amop ka шi 'n toate, este пoate ȣna din aчele nebȣniĭ a le minцiĭ mele, la kape шtiĭ kъ este adesea sȣпȣsъ, sъpmana biata mintea mea:

O miшkape de пaшĭ s'aȣzi la spatele lop. Dȣmi-

tpȣ sъ skȣlъ шi el, se ȣĭtapъ amъndoĭ ;dap nȣ въzȣpъ nimik.

— Чine maĭ шtie, zise Matilda, noate kъ џeniȣl mȣnџilop a npotestat kъ m'am îndoit de nemȣpipea amopȣlȣĭ! шi zъȣ el ape; dpentate a npotesta.

Dapъ, zise Dȣmitpȣ întpepȣnъndȣ'o; џeniȣl mȣnџilop meĭ a npotestat, însъ fiind kъ te 'ndoieшtĭ de iȣbipea mea, шi te joчĭ kȣ dъnsa, kȣ вiaџa шi fepiчipea mea kȣm sъ jȣka în aчest minȣt, nasъpea aчeea kȣ jeptfa eĭ în giape. Însъ, bagъ de seamъ, Matildo, kъчĭ aĭ въzȣt? amъndoĭ s'afȣndapъ în ȣndele aчestȣĭ pîȣ. — Шi lakpъmile ĭ'ĭ înekapъ вiepsȣl.

— Iaptъmъ Dȣmitpe, ĭĭ zise Matilda lȣъndȣ'ĭ mъna шi stpъngъndȣ-i-o kȣ fpъџie. Iaptъmъ de tĕ am fъkȣt sȣfepi fъpъ вoia mea. Am nъtimit atъt ъnkъt nȣmaĭ шtiȣ daka inima mea ap maĭ nȣtea iȣbi. Simџ în adeвъp, ȣne opĭ, kъ de шi tape pъnitъ, ea este ъnkъ tînъpъ; kъчĭ o simџ, o sȣpnpind kъ tot maĭ чepe, kъ tot maĭ kaȣtъ ъnkъ aчel ideal, чe nȣ se aflъ negpeшit ne nъmъnt, dap al kъpȣia tin nape k'ap fi nъskȣt ka mine însȣmĭ.

Este el вp'o sȣвenipe a вieџiĭ tpekȣte, este o npesimџipe a вieџiĭ вiitoape, este ȣn вis, o nъlȣчipe înkȣibatъ în inima mea спpe a mъ faчe a sȣfepi nekȣpmat? Nȣ шtiȣ! Dap шtiȣ kъ este în mine aчel tin; k'am kpezȣt nъnъ maĭ deȣnъzĭ kъ el se вa 'ntpȣna în Mioneskȣ шi (glasȣl stpeineĭ se fъkȣ tpist шi dȣlчe ka sȣsпinele koapdelop ȣneĭ apne Eoliane) kъ mъ вoiȣ sili a 'l kъȣta al gъsi în tine. Eakъ fpatele meȣ tot чe noчiȣ sъ'џĭ fъgъdȣesk, tot чe noчiȣ sъ'џĭ daȣ in aчest minȣt maĭ mȣlt de kъt amiчiџica чe'џĭ am dat'o maĭ de mȣlt.

Ш'anoĭ, estĭ ъnkъ tînъp, Dȣmitpe, шtiȣ kъ estĭ sinчep în aчest minȣt; dap tȣ nȣ шtiĭ ъnkъ la kъte kanpiџiĭ este sȣnȣsъ inima omeneaskъ. Tȣ nȣ шtiĭ kȣm adesea ea se 'nшalъ ne dъnsa. Tȣ nȣ шtiĭ kȣm ea kpede k'aspipъpile eĭ, aчea sete, ka sъ zik aшa, чe ape d'a iȣbi, este în adeвъp amopȣl — шi kъnd se desteanтъ,

kъnd bede kъ чeea чe kpedea kъ epa amopъl, n'a fost de kъt o skînteе, o likъpipe, o amъцipe, o ъmbpъ ka sъ nъ zik o patimъ simцъalъ. O! nъ шtii! шi fakъ чepъl чe nъ шtii nічi odatъ kъt de amapі sъnt aчele sъfepinцe a le tpezieі! fakъ чopъl se nъ шtii чe este a alepga kъ tъpbape dъn' o ъmbpъ.

Ъmbpele nъ se пot npinde! шi sъfepinцele kpesk, шi ka beцiъl kъnd se înbatъ din noъ, nnpe a skъna de mъstpъpile kъцetъlъі шi de skîpba de el însъші чe 'і adъчe tpezіea, tot asfel шi omъl atъnчі alеapgъ dъnе ъmbpa lъі, шi saъ kade în beцiea natimilop, kape este шi maі pea шi maі degpъdetoape de kъt a binъlъі saъ ajъnцe... kъm sъnt eъ în aчest minъt — o fiinцъ чe nъ poate fi nічі kolo kъ чeі din bale bie, nічі din koaчe sъs ne mъnцiі aчeia, kъ sъfletele чele sfinte чe bop fi negpe-шit n'akolo, adikъ nічі kъ biцiъl nічі kъ biptъtea. Le am înчepkat toate aчestea, Пetpene dpagъ; m'am silit a iъbi ne Mioneskъ dъne чe l'am bъzъt kъzъl dъne nie-destalъl ne kape 'l nъsesem eъ în opbia mea, шi n'am maі nъtъt.

— Nъ l'aі iъbit ne omъl aчela Matildo іі zise Dъmitpъ kъ ъn цest de nepъbdape.

— Negpemit kъ amopъl meъ n'a fost de kъt o amъцipe, kъm îцi ziчeam adineaopі kъ s'amъцesk inimile kъnd ъsnt înчinse de setea iъbipeі; dap am kpezъt kъ 'l iъbesk шi l'am iъbit, asfel kъm a'і iъbit шi tъ ne Poksandpa.

Ъn sgomot de biepsъpі kape s'anponieaъ skъti ne Пetpeanъl d'a pesnъnde, ш'amъndoі, npintp'o miшkape fъpъ boie-le, se tpasepъ la snatele stъnчelop чe цъp-mъesk noteka.

Пeste nъцin biepsъpile s'anponiapъ шi amічiі noъstpii aъzipъ din askъnzъtoapea lop ъpmъtopъl dialog.

— De чe dap, zise ъnъl din tpъnшiі, aі benit aчі?

Ka s'o bъz, pъsnъnse чel-l-alt.

Ла sъnetъl aчestъі bieps, Dъmitpъ шi Matilda pe-masepъ îmmъpmъpiцi.

Dialogȣl ȣрmъ.

— Aȣzisem kъ nȣ maĭ epaцĭ bine amъndoĭ awa dap epa minчiȣnъ?

— Nȣ epa minчiȣnъ; m'a, n'am isbȣtit în Бȣkȣpeшtĭ шi simц k'o iȣbesk ъnkъ.

— Шi estĭ sigȣp kъ maĭ estĭ iȣbit?

— O kpez. Ш'anoĭ am venit spre a m' asigȣpa; ea este o femee чiȣdatъ kape...

Viepsȣpile se depъrtapъ шi Matilda nȣmaĭ nȣtȣ aȣzi sfîpшitȣl.

A! maĭ sпepĭ, maĭ kpezĭ kъ veĭ fi iȣbit, zise Matilda, palidъ dap sȣpizъnd kȣ disnpeц — Dȣmitpȣ, galben шi el, шi tpemȣpînd de felȣpite emoцiĭ, kъzȣ la пicioapele eĭ, шi kȣ ȣn glas înekat de lakpъmĭ.

— Matildo, iĭ zise, Matildo, ȣn kȣvъnt, o vopbъ, o singȣpъ vopbъ, fie mъkap o pazъ de speranцъ; akȣm, aчi, în aчest moment, saȣ, mъ jȣp пe amopȣl meȣ kъ nȣ voiȣ maĭ eшi din aчest lok.

— Matilda ostenitъ d'atъtea lȣnte, ш'atъt de felȣpite, nȣmaĭ шtiea niчĭ чe se zikъ, niчĭ чe se kpeazъ; nȣmaĭ шtiea biata femee niчĭ чe maĭ simцea, niчĭ чe maĭ aȣzea, niчĭ ȣnde maĭ epa kъnd ȣn sgomot de paшĭ, la spatele lop шi tot d'odatъ o plesnitȣpъ kȣ fpȣnza, maĭ ka o detȣnape de pistol, iĭ fъkȣ se tpesalte п'amъndoĭ, se ȣitapъ în jȣp, în sȣs, în jos шi nȣ vъzȣpъ nimik.

— Цeniȣl mȣnцilop tъĭ, iĭ zise Matilda kȣ ȣn sȣpîs dȣlчe dap tpist, protesteazъ пentpȣ a doa oapъ iȣbite Petpene. Sъ profitъm d'aчeste avisȣpĭ nekȣnoskȣte, чe papo kъ ni le tpimite dȣmnezeȣl amopȣlȣĭ saȣ al amiчiцieĭ; în adevъp de чe vpeĭ se пe gpъbim шi se silim bȣzele a vopbi înaintea inimiĭ — Daka inimile noastpe sъnt fъkȣte ȣna пentpȣ alta; de estĭ tȣ fiinцa чe kaȣtъ inima mea шi eȣ aчeea a inimiĭ tale fiĭ sigȣp kъ nȣ este пȣtepe omeneaskъ чe пe va пȣtea despъpцi. De nȣ, de чe vpeĭ gpъbindȣ-пe sъ înekъm amiчiцia în amop saȣ amopȣl în kopȣпцie.

Пetpeanв sвspinъ, kletenъ din kan шi dъndв'i bpa цвl nlekapъ amъndoĭ spre valea vie, amъndoĭ tвpbвpaцĭ, amъndoĭ nalizĭ, amъndoĭ kв okiĭ вmezĭ de lakpъmĭ, amъndoĭ mвцĭ шi amъndoĭ noate fъp' a шti bine чe sъ netpeчea în inimile lop.

ZIOA A TREIA.

CAPETUL IV.

REÎNTЪLNIRĬ ȘI MЪRTURISIRĬ.

A doa-zi, dimineaцa tpekв toatъ fъpъ ka Matilda se iasъ din kъmapъ шi fъpъ ka Пetpeanв sъ vie se batъ la вшa eĭ; шi tpekв шi zioa шi nвmaĭ veni. Abia пe la шante ope a le sepiĭ s'aвzi o tpъsвpъ шi Matilda vъzв d'odatъ пe doamna S. kв fiika eĭ Poksandpa, пe Mioneskв, шi пe Пetpeanв deskizъndвle вшa kaleшчiĭ шi dъnd bpaцвl kokoanelop spre a se da jos.

Inima Matildeĭ bъtв tape шi de felвpite emoцiĭ: se skвlъ însъ, fъkв kъцĭ va naшĭ шi pezъmъndвse de вnвl din stъlpiĭ palimapвlвĭ sвsцinв пe jвna'ĭ amikъ kape întp'o klipъ veni шi s'apвnkъ în bpaцele eĭ.

Matilda o înbpъцiшъ шi ea kв плъчepe шi intpapъ în Salon. Mioneskв intpъ шi ele d'odatъ kв Пetpeanв sвsцinъnd bpaцвl kokoaneĭ чeĭ mapĭ; Matilda înaintъ kъцĭ-va naшĭ spre koanъ, o salвtъ kв pesnektвl pesnektвl чe sъ kвvenea vъpsteĭ eĭ, salвtъ kв demnitate пe Mioneskв шi sъ nвsese lъngъ Poksandpa kape din nodoчipe de mвlt ъnkъ ĭĭ dete timn am nвne oape kape opdin în ideiъ niste nвцin salonвl fв plin kв a'ĭ aasiĭ шi kъцĭ va veчinĭ kapiĭ nenipъ îndatъ sъ se 'nkine kokoaneĭ чeliĭ mape. Okiĭ Пetpeanвlвĭ lвчeaв ma nimenĭ

пȣ пȣtea шti kape simцimъnt aпpinsese ачea flakъpъ? Mioneskȣ învepkъ de вp'o doȣъ opĭ a s'апponia de Matilda; dap ea шtiȣ fъp' a apъta kъ 'l евitъ, se пȣie піedічĭ între el шi dъnsa.

Піste kъt-ва timп Poksandpa, de шi foapte tînъpъ ъnkъ, въzȣ însъ, ka opĭ че femee, skînteepea okilop lȣĭ Пetpeanȣ шi 'ĭ apȣnkъ шi ea kъte-ва okipĭ; o femee este tot daȣna mȣlцȣmitъ kъnd вede okiĭ ȣnȣĭ om lȣчind пentpȣ dъnsa kiap kъnd omȣl ачela nȣ este чel ales de inima eĭ.

Веselъ, веselъ dap, se 'ntoapse kъtpe Пetpeanȣ шi 'ĭ ziso.

— A'цĭ otъpît în sfîpшit плimbapea noastpъ пentpȣ мъîne?

— Dapъ, domniцъ, pъspȣnse Пetpeanȣ.

— Че fepічipe, stpigъ Poksandpa! Doȣъ tpeĭ zile пе мȣnцĭ шi libepĭ! шi zikъnd ачeste kȣвinte s'apȣnkъ iapъшĭ dȣпe gîtȣl Matildeĭ, o 'mbpъцiшъ, ĭĭ шopti kъte-ва kȣвinte шi eшipъ amъndoȣъ din salon. Dȣmitpȣ le ȣpmъ în kȣpъnd шi le gъsi în gpъdinъ. Seapa epa minȣnatъ; pazele lȣneĭ se stpekȣpaȣ пpintpe fpȣnzele apвȣpilop шi kъdeaȣ kȣ întpistape пe pȣinele ȣnȣĭ kiosk, kapele odatъ s'a fost înъlцat kȣ мъndpie пe moвiliцa lȣĭ înkonjȣpatъ d'o mikъ dap deasъ пъdȣpiчe.

— O че tpist este lokȣl ачesta, zise Dȣmitpȣ k'ȣn fel de ȣпaĭmъ. — Aĭdemĭ în altъ пapte a gpъdineĭ.

— El este în papopt kȣ stapea inimiĭ mele, zise Matilda; шi intpъ în пъdȣpiчe плinъ akȣm de мъpъчinĭ шi edepъ. Ȣn om înвeшmîntat în stpae de мȣntean шi kȣlkat п'o bankъ че epa akolea tpesъpi la intpapea stpeineĭ шi ȣъ skȣlъ ka sъ плeчe.

— Nȣ te ȣпъpa amiче, ĭĭ zise Matilda, kape îl lȣъ d'ȣn apgat al kaseĭ; aĭ ачeleaшĭ dpentȣpĭ ka шi mine la kontemплapea чepȣlȣĭ.

Мȣnteanȣl sъ ȣitъ la dъnsa ȣn minȣt kȣ o цintipe чiȣdatъ.

— Мȣlцȣmesk dȣmitale, мȣpмȣpъ el шi sъ dȣse.

Ера съ се деnъptеzе кв totвl кънd atpas de кътеба квbinte че zise Matilda, съ stpeквpъ npintpe tвfiш maĭ la snatele amiчilop noштpi mi първ k'askвltъ кв lвape aminte, de шi eĭ вopbeaŭ în limba fpanцesъ.

— De че, вpmъ Matilda, съ ne sпepiem de pвine? Нв ne apatъ ele чеча че вom fi шi noĭ mъĭne?

Кът despre mine, d'аквm kiap mъ simцŭ în asemъnape кв ачest kiosk! Сънt вpsite чiвdate în lвme! Asnipъnd tot daвna la *bine* шi nefiind în stape d'a faче de кът ръвl; alepgънd двпе adeвър, двпе amop шi neîntъlnind de кът desamъцipĭ шi minчiвnĭ! Asfel este biaцa, чel пвцin пentpв mine!

— Inima ta, este nesъцioasъ, amika mea, zise Poksandpa. Тв чepĭ пoate maĭ mвlt de кът ne este dat d'a abea în astъ lвme. Еŭ вna gъsesk къ чepвl a fost destвl de цenepos кв tine, шi zъŭ къ m'aшĭ mвlцвmi шi кв maĭ пвцin.

— Аша este, zise Двmitpв, кв оаре-каре amъpъчiвne, чepĭ пpea mвlt, doamna mea, квm ziче domniцa Poksandpa. D'aĭ fi fost maĭ simплъ a'ĭ fi fost maĭ fepiчitъ.

— Se пoate, fpate Петpeпe. Ма а квĭ е bina? Нв este oape a вpsiteĭ daka am simцit къ tpebвie se чep de la amop maĭ mвlt de кът пoate da; nв este bina чelвĭ kape nĕ a fъkвt шi kapele n'a boit ka omвl съ gвste aчi jos o fepiчipe d'o ñotpibъ кв a lвĭ? Къчĭ omвl asfel квm îl înцeleg eŭ ap fi maĭ d'o notpibъ кв zeitatea.

— Matildo пъкътвeшtĭ, zise Poksandpa.

— Нв; daka Двmnezeŭ, чеча че n'o kpez, a boit se fim пpeквm сънtem, mъ свпвiŭ la ачeastъ leцe, dap mъptвpisind къ n'o înцeleg.

— Ма пoate, adъogъ Poksandpa, къ bei gъsi пъnъ în sfîpшit чеча че kaвцĭ.

— Е! аквm е пpea tъpziŭ ka съ maĭ snep! Мвlte simпatiĭ aŭ demtentat inima mea, ma niчĭ вna nв 'mĭ a dat fepiчipea че amtentam. Еle mвpipъ ne maĭ abънd

пѕtpeц, ші пѕџіna lop dъіnѕipe ѕчїse în mine sпepanџa d'a înѕѕfla вр'o datъ ѕna adeвъpatъ, ѕna etepnъ kѕm se zічe în stilѕl amopѕlѕї. Кpedeџї kъ mъ 'nпelѕ, kъ 'mї плачe a mъpi ѕѕfepinџele mele ka s'atpag simпatiile saѕ плъnџepile oamenilop? O! askѕltaџї dap,—adъogъ ea kѕ ѕn fel de tѕpbѕpape din întpѕ; — пoate kъ mъptѕpisipea mea ва sepвi la чевà aчestei konile în okiї kъpeea lѕmea este ъnkъ o zi de пpimъвapъ fъpъ sfipшit.

Kъte-ва minѕte de tъчepe ші Matilda вopbi asfel: Epam de вp'o 7 anї kъnd пepzъnd пe maїkъ-mea, mъ пѕѕepъ întp'o mъnъstipe sпpe a'mї faчe edѕkaџiea. Kъnd am eшit din въpsta konilъpieї ш'am simџit пentpѕ ъntїea oapъ tpebѕinџa d'a iѕbi, am iѕbit пe пpeot; ѕn ъnџep al lѕї Dѕmnezeѕ, zічea lѕmea, o mape ші nobilъ figѕpъ пe kape s'oglindea kѕpъџenia ѕѕfletѕlѕї ші inoчenџa (neвinoвъџiea) mopaвѕpilop. Ші чel пѕџin пentpѕ пpeotѕl meѕ lѕmea aвea dpeптate. Epa ѕnѕl din aчele ѕѕflete kѕpate de la kape inima'mї inoчentъ nѕ чepea de kъt titlѕ de sopъ. Toatъ fepiчipea mea epa d'a'l вedea la altapѕl sъѕ, senin ші pekѕџetat (recueilli) sъpbъnd taїnele kѕltѕlѕї kъpѕia se 'nkinase. Kъnd din fѕndѕl sfъntapѕlѕї, kъtapea lѕї mъ kъѕta întpe mѕlџime ші s'oпpea ѕn minѕt, плinъ d'o nedeskpisъ tinepeџe, dѕпe koloana d'ѕnde îl kontemплam [1] în џenѕke, kъnd ѕne-opї seapa, singѕpъ kѕ dъnsѕl în ѕmbpa temплѕlѕї, пѕteam a mъ 'nkina alъtѕpea kѕ dъnsѕl înџenѕkiaџї п'aчeeaшї lesnede de пiatpъ, kъnd în apdoapea kpedinџeї noastpe чepeam Feчoapeї a bine-kѕвъnta ш'a пpoteџea kѕчepnikѕl nostpѕ amop, kpedeџї kъ epam fepiчiџї. Epa estase пentpѕ gъndipea noastpъ, îmbъtъpї пentpѕ inimile noastpe, înkъntъpї пentpѕ ѕѕfletele noastpe, чe вop fi tot daѕna nekѕnoskѕte чelopa kapiї n'aѕ ѕѕbjѕgat dopinџele lop ѕпop leџї maї înalte.

1. Kontemплape o пpiвipe fъpъ klinipe ші kѕ плъчepe.

Dapъ! fapmekвl пentpв пoï a fost mape; dapъ! fвpъm fepiчiцï, foapte fepiчiцï d'ачel skimb kвpat вniptвal. Înвъ! . . .

Matilda s'oпpi. Okiï eï epaŭ mвiaцï de lakpъmï шi вiepввl eï înekat.

A! zise ea пeste вп minвt вspîzъnd npintpe lakpъmi, ачel amop epa npin neпвtinцъ.

— De че npin neпвtinцъ, întpebъ Poksandpa înkъntatъ шi пъtpвnвъ d'ачea nintвpъ (peinture) penede a вnвï simцimъnt adeвъpat шi kвpat?

Matilda ввsпinъ. — Baï de femeea kape вa iвbi пe пpeot, zise ea. În цъpile noastpe вnde el este legat npin toate fipele вieцiï sale d'ачea asoчiape вsmвpъ kape пвпe mъпa пe inteliцinцa lвï вnpe a'ï ziчe: nв вeï înцeleцe altfel de kъt ka noï... пe inima lвï вnpe a'ï ziчe: nв вeï simцi, nв вeï iвbi. Kopnвl în kape este intpat este пe'mпъkat; el faчe din om o makinъ, o potiцъ; el îl вmвlцe din familia lвï, din omenipe. Пpeotвl tpebвie a fi *пpeot* maï nainte d'a fi fiŭ, maï nainte d'a fi fpate, maï nainte d'a fi amik, maï 'nainte d'a fi чetъцean. Baï de чeï kapiï ap вoi lвпta kontpa aчesteï leцï absolвte; вnepiinцa tpekвtвlвï este aчi вnpe a apъta чeea че шtie faчe klepвl kв чeï din mъdвlapele lвï kapiï ap вoi sъ kaвte fepiчipea întp'o вiaцъ maï natвpalъ.

Ш'aпoï kiap d'ap kъlka în пiчoape tpъsnetele konfpaцilop въi, вn om kpeskвt afapъ din familie шi tpъind fъpъ familie maï noate fi om?

Indeksвl klesiastik însemnъ вnipea noastpъ вsfleteaskъ ka nepikвloasъ kъчï ea atpaцe пe пpeot din mъndpa singвpъtate în kape este osъndit a nвtpezi. El nв kвteazъ a afpвnta mвstpapea a lop въï mi inima mea pъmase singвpъ пe lesпezile bisepiчiï; шi kъnd eшi în lвme, eшi singвpъ шi k'o sbъpчitвpъ mape пe dъnsa.

Шi чea'ï maï fъkвt d'atвnчï, întpebъ iapъшi Matilda kв okiï mвiaцï în lakpъmï.

— D'atвnчï? — ввsпinъ Matilda. D'atвnчï kвm

'ці am zis, fɤĭ apɤnkatъ în lɤme ka o lɤntpe fъpъ kîpmъ шi fъpъ пънzъ пe ɤndele mъpilop; d'atɤnчĭ am вenit în Moldaвia ɤnde poasъ пe toatъ zioa de tpebɤinца d'a iɤbi, am kpezɤt ш'am iɤbit пe fiɤl de boep. Пpin aчest amop am пepdɤt toate ilɤsiile amopɤlɤĭ. El îmĭ lɤъ ɤna kъte ɤna toate flopile kɤnɤneĭ mele de inoчenцъ, le вeштeji în mъnĭ, lĕ apɤnkъ jos шi le kъlkъ sɤbt пiчoapeĭ.

El n'aвea, ka maĭ toцĭ oamenii din saloane, de kъt ɤn siŋgɤp skoп: a'mĭ kopɤmпe mintea, a'mĭ întoptokia toate пpinчiпiile, a mъ kobopî kъt se вa пɤtea maĭ jos ka sъ doвiɤ̆ seamenъ lɤĭ.

— Dap n'a iɤbɤtit, iɤbita mea, zise Poksandpa.— Aшa este kъ n'a iɤbɤtit?

— Nenopoчita femee se 'ndoi d'a pesпɤndo; îшĭ пlekъ шi maĭ mɤlt kaпɤl în jos, maĭ tъkɤ kъte-вa sekɤnde lɤntъndɤsъ kɤ felɤpite simцiminte чe sъ bъteaɤ̆ în mintea шi 'n inima eĭ — шi, zise în sfîpшit, înчet, dap kɤ вiㅤeps kɤpat ш'aпъsat — ka kɤm ap fi вoit întp'adins a lɤnцi kɤвintele чe denɤnцaɤ̆ пokatele eĭ.

— A isbɤtit mɤlt maĭ mɤlt de kъt 'mĭ a'mĭ fi пɤtɤt închiпɤit вp'o datъ; kъчĭ kiap în ɤpmъ kъnd 'mĭ am kɤnoskɤt kъdepea ,ш'amъцipea n'am aвɤt niчĭ inima d'a mъ sinɤчide niчĭ пɤtepea d'a mъ pidika din nomolɤl în kape mъ afɤndase; a isbɤtit kъчĭ kiap akɤm kъnd despпeцɤitъ însɤшĭ de el, am pъmas fъpъ вoie'mĭ ka se zik asfel, libepъ, n'am пɤtɤt pegъsi niчĭ kpedinца, niчĭ ideile mele чele tpekɤte, пъpцii fъpъ de kape omɤl пlekat пe вaloa пeipeĭ пɤ sъ maĭ пoate oпpi пъnъ чe пɤ вa ajɤnце în fɤndɤl eĭ.

Fpɤnzele sъ miшkapъ tape lъngъ dъnшii; toцĭ întoapsepъ kaпɤl, dap neвъzъnd nimik Poksandpa шi Dɤmitpɤ se întoapsepъ iapъшĭ sпpe Matilda. Ea ъnɤъ kɤ kaпɤl pozemat пe mъna'ĭ stîngъ pъmase kɤ okii цintiцĭ sпpe paptea ɤnde miшkasepъ fpɤnzele, шi dɤпe o пaɤsъ de kъte-вa sekɤnde ɤpmъ:

— Este чiɤdat! mъ kɤnosk akɤm kɤ deпlinitate,

шtiŭ kъ 'n stapea d'akum чel maĭ mik bpъnчĭ шъ ва арunka în npъnastiea вiцiului чe stъ deskisъ 'nain-, tem; шtiŭ kъ opĭ kape om шъ noate desnpeцui, fiind kъ m'am desnpeцuit însa'mĭ, шi ku toate aчestea, nu шtiŭ de чe de kъnd am înчenut a въ вopbi, o pazъ de sпepanцъ a 'nчenut a stpъbate în inima mea. Akum kiap mi sъ пъpu k'o suflape sfъntъ îmĭ pekopi fpuntea шi miшkapea aчestop fpunze вeni la upekile mele ka o шontipe neînцeleasъ dap nlinъ de dulчeaцъ!

Poksandpa s'apunkъ dune gъtul eĭ, o îmbpъцiшъ, шi 'ĭ zise.

— A! mъ faчĭ a upî nе toцĭ oamenii.

Aчeste kuвinte a le feчoapeĭ stpъnunsepъ inima luĭ Dumitpu; шi 'ntopkъndusъ spe Matilda ĭĭ zise.

— Ap fi noate maĭ bine sъ nu maĭ amъpîm inimile чe nu kunosk ънkъ вiaцa, шi kape snep kъ nu вop kunoaшte-o niчĭ odatъ de kъt пe paptea eĭ чea kupatъ шi fpumoasъ.

— Te 'nшelĭ, domnule, ĭĭ zise juna feчoapъ; asemenea leцii sъnt foapte folositoape junimeĭ: lumina, este tot dauna maĭ bunъ de kъt întunepikul. Upmeazъ dap iubita mea, шi snunem toate sufepinцele tale.

— Чe вpoĭ sъ 'цĭ maĭ snuiŭ konila mea? Nu 'цĭ maĭ пot snune nimik astъzĭ kъчĭ nu шtiĭ чe вa fi mъine.

— Dap de чe nu 'mĭ вopbeшtĭ de amopul tъŭ ku въpu meŭ? Kъчĭ el чel nuцin sъnt sigupъ kъ tĕ a iubit шi te iubeшte.

— Въpu tъŭ, konila mea nu mъ iubeшte шi nu m'a iubit niчĭ odatъ; въpul tъŭ, este omul чe inima ta îl osъndi nekupmat пe kъt цi 'l înfъцiшaiŭ fъp' a 'l numi, dap subt fopma luĭ чea adeвъpatъ!

— Matildo, Matildo чe snuĭ? въpul meŭ a fost omul aчela? Nu, nu sъ noate, tĕ amъцeшtĭ. A fost slab în adeвъp; este kulneш, foapte kulneш, mъ tĕ a iubit шi te iubeшte, mĭ a snus'o ш' adineaupĭ, шi шtiŭ k'a шi вoit sъ te ia de soчie шi —

— Dapъ; шtiŭ k'a boito odatъ; ачеea epa epoka e-poikъ a amopѕлѕї domnѕлѕї Mionoskѕ. Este adeвъpat k'a вisat ѕn minѕt aчeastъ kъsъtopie. — Am fost вisat'o шi eŭ! A fi soцie, mѕmъ! Sъnt în aчeste kѕвinte atъtea tinepeцї sѕblime, atъtea ikoane de feрiчipe în kъt nѕ este inimъ de femee kape maї kѕpъnd saŭ maї tъpziŭ sъ nѕ se închino lop. Ma, 'цi o penet, toate aчeste nѕ fѕpъ de kъt nimte вise fpѕmoase. — A doa-zi ne deшteptapъm шi kѕ deшteptapea se dѕsepъ шi вisele.

— A! de nѕ te 'nшъli apoї вaї de el! Къчї kѕm ziчeaї tѕ adineaѕpi kъ fpѕnzele îцї шoptesk, aшa шi eŭ akѕm, aѕz aчi în пieptѕ'mї ѕn glas kape 'mї ziчe kъ dѕm-nezeŭ pedepseшte asemenea fъpъ de leцї.

— Pedeapsa, dpaga mea, o gъseшte omѕl maї kѕ-pъnd saŭ maї tъpziŭ, dap o gъseшte de sigѕp opї do kъte opї s'abate din kalea чea dpeaptъ. — Dap destѕl pentpѕ astъ datъ, ppinцesa ne aшteaptъ la sepata dѕmneaeї шi femeea, dpaga mea, tpeвѕie dѕpe чe a plъns singѕpъ sъ meapgъ sъ sѕpizъ în lѕme.

Шi kъte tpeї sъ koвopîpъ în tъчepe dѕpe moвilъ.

CAPETUL V.

O serată la o Prinçesă.

Opaшѕl Piatpa шi чea maї mape papte în jѕp epa atѕnчї moшiea ѕneї femeї. Ppinчesa Katinka Б... kape epa ѕn tip de kopѕmпцie шi de dѕplichitate.

Ppinчesa Katinka fѕsese foapte fpѕmoasъ. În вîpsta de 45 de anї чe aвea akѕm ap fi fost înkъ destѕl de fpѕmoasъ daka o gposime destѕl de mape n'ap fi ma-tepialisat ppea mѕlt kontopele ѕneї taliї чe fѕsese minѕ-natъ în fopmъ шi 'n пpoпopцiї. Faцa eї începkase шi ea smintelї; liniile ppinчipale epaŭ înkъ вine dѕpe pe-

gȣlile fрȣmȣseцiĭ, ma, semnele ȣnор пatimĭ taрĭ ш'a ȣnор вiцiĭ lȣminoase daŭ kinȣlȣĭ eĭ ȣn че gрosolan шi 'mпingъtoр. Шi 'n adeвър tрaiȣl пrinчesiĭ fȣsese skandalos. De tрeĭ oрĭ mърitatъ, kъte tрeĭ soцiĭ eĭ o lъsaseрь пentрȣ aчeeaшĭ kaȣzъ, desfрînaрea. Ea iȣbea maĭ kȣ seamъ пe jȣnĭ пe kaрii ĭĭ dobitoчea în пlъчeрile tрȣпeшtĭ шi kъnd le stinцea toatъ jȣneцea, kъnd le ȣчidea toatъ kрedinцa шi le 'пeka sȣfletile în вolȣntate ĭĭ lъsa вътрънĭ fъръ timп шi ȣita пъnъ шi пȣmele loр пoate. D'o konstitȣцie de feр, пe dъnsa nȣmaĭ, dintрe toate femeile din klasa eĭ, o вedea чineva stръвътъnd distanцele чele maĭ maрĭ în kъte-вa oрe, în kaleaskъ, saŭ în kърȣцъ: sta kъlaрe oрe întрeцĭ kȣ вървaцiĭ la вînъtoaрe, шi nȣ s'odinea niчĭ odatъ de kъt în oрele înkinate mesiĭ, пlъчeрiloр saŭ lȣkръriloр dȣmestiчe saŭ пolitiчe. Kъчĭ пrinцesa s'okȣпa шi de пolitikъ шi de kърmȣiрea aвeрiĭ eĭ.

Пrinчesa aвea ȣn fiŭ шi doȣъ fete, amъndoȣъ fрȣmoase ш'amъndoȣъ demne de mȣma loр. Чea maĭ maрe în вîрstъ de 20 de anĭ tрeчea în lȣme ka o femee kaрe aр fi aвȣt maĭ mȣlцĭ koпiĭ ш'akърoрa soaрtъ eрa o taĭnъ, Ȣniĭ прonȣnцaŭ kȣвîntȣl de infantiчid чeĭ-l-alцĭ, amiчiĭ-adikъ lingȣшitoрiĭ, — kъчĭ în klasa пrivelegiatъ рaр întъlneшte чineva amiчiцia — negaŭ esistenцa koпiiloр ma nȣ шi nȣmърȣl amanцiloр, întрe kaрiĭ limbele чele рele пȣneaŭ шi însȣшĭ пe fрatele jȣneĭ fete. Maĭ ziчeaŭ ъnkъ kъ întр'ȣn timп mȣma шi fata se lȣntaŭ întрe dъnsele п'ȣn jȣne fiŭ de boeр шi boeр, kȣm ziчe рegȣlamentȣl în пaрagрafȣl desпрe alegъtoрĭ ш'aleшĭ, шi kъ jȣnele boieр sпрe a kȣрma чeaрta se jърtfi пentрȣ amъndoȣъ пъstрънd însъ, tot dȣпe рegȣlament, ieрaрkia.

Eĭ bine! kȣ toate aчestea пrinчesa шi domniцe-leĭ eрaŭ пriimite în soчietate ȣnde 'шi daŭ tonȣl. Вeрile în kaрe вeneaŭ la Пiatрa eрaŭ însemnate пrin sървъtoрĭ sпlendide. Seрatele loр вeneцiane în gръdinĭ ilȣminate eрaŭ maĭ kȣ seamъ admiрate de toatъ lȣmea. Lamпioaцe de felȣрite koloaрe atîрnate de aрвȣрĭ, рesfrъnцeaŭ

moalea lop lȣminъ пъnъ 'n fȣndȣl вoltelop mistepioase fъkȣte întp'adins nentpȣ шontole întpe doĭ întpe intepvalȣ danцȣpilop.

Mȣlцȣmitъ nȣmelȣĭ, aвepilop шi balȣpilop eĭ Пpinчesa epa npiimitъ шi npiimitъ kȣ entȣsiasm în lȣme, kape iaptъ tot чelopa kapiĭ шtiȣ шi пot s'o fakъ sъ пotpeakъ. Femeile de klasele maĭ de jos npiimeaȣ ka ȣn titlȣ d'onoape o inвitape de la dъnsele. Шi mȣmele dȣчeaȣ пe fetele lop ka se 'nвeцe de la npinчese gpaцiea шi „bon-tonȣl." Шi 'n adeвъp edȣkapea fȣ deplinъ. domniцele din Пiatpa le въzȣpъm în kȣpъnd kȣ kanȣl în sȣs, шi liчenцa stpeвъtȣ în familiile de jos ka шi în чele maĭ mapĭ din kanitalъ. Epa o stȣdie tpistъ dap folositoape nentpȣ aчela; kape kȣnoskȣse Пiatpa kȣ doĭ anĭ înanoĭ a o kompapa kȣ чea d'akȣm. Fetele чele tinepe шi fpȣmoase d'atȣnчĭ nȣ le maĭ пȣteaĭ kȣnoaшte akȣm; okiĭ lop nepdȣsepъ aчea lȣчipe natȣpalъ шi dȣlчe, вȣчile (joues) lop чele pȣmene npintp'ȣn sъnџe sъnъtos шi kȣpat epaȣ akȣm pȣmene npin sȣliman, fpȣnцile lop epaȣ întȣnekoase шi kpeцe, шi kinȣpile lop lȣasepъ aчea ȣnpesie d'apoganцъ kape este вiчiȣl npin kape natȣpa вiчȣieшte пe чeĭ kape s'abat din kalea fpȣmosȣlȣĭ ш'al вȣnȣlȣĭ. Întp'o zi mȣmele въzȣpъ шi ele skimвapea шi вoipъ se intepвie npin aȣtopitatea lop; ma epa npea tъpziȣ; fetele pesnȣnsepъ kъ nȣ вop s'aĭвъ ipesȣpĭ kъ nȣ вop sъ fie pȣџinite, pisȣl lȣmeĭ чiвilisate. ш. ч. l.

Matilda kȣnoskȣse пe npinчesa la doamna E. O 'ntъlnise la Bistpiцa шi fȣsese silitъ a'ĭ fъgъdȣi kъ 'n seapa aчeea вa mepџe la adȣnapea eĭ; în seapa aчeea nȣ epa bal, чi nȣmaĭ petpeчepe вopвitoape. Вp'o 30 de nepsoane epaȣ adȣnate în salon, dintpe kapiĭ вp'o 10 staȣ în jȣpȣl npinчesiĭ kape epa lȣnџitъ a lene n'ȣn diвan. Ma în seapa aчeea domniцa epa kam întȣnekoasъ, шi kȣ toatъ silinцa lop, kȣptezaniĭ nȣ isвȣteaȣ a o faчe sъ sȣpîzъ.

— Че аре astъ seapъ прiнцеsa întpebъ înчet ѕn ворnik маре шъzъtор în Піаtра?

Чеї кътре kapiї s'adpesъ вopnikѕl ѕpiseръ, шi ѕ-nѕl din тръnшiї zise — dap ѕnde este astъ seapъ fpѕmosѕl intendent al kasiї npiнчesiї?

— În adeвъp, zise altѕl, nѕ въz пе domnѕ Dѕmitpake.

— Прiнчесъ ѕnde este domnѕ Dѕmitpake?

Кътареа прiнцесiї se lѕminъ d'о flakъpъ fѕgapъ kape se stinse îndatъ.

— A fost silit съ se dѕkъ ѕndeвa пentpѕ sepвiчiѕl meѕ pesnѕnse ea fekъndѕsъ пепъсътоаре.

Апої sѕnѕindѕsъ tpeвѕinцеї чѕ aвea d'a вopвi de dъnsѕl adъogъ.

— Мъ mip kъ nѕ s'a maї întops ънkъ. Прiчiна пentpѕ kape [s'a dѕs nѕ чере a sta akolo atъta timп. Мї е teamъ съ nѕ i se fi întъmпlat чева.

Abia sfîpшea aчeste kѕвinte шi se deskise ѕшa sa-lonѕlѕї.

Прiнчеsa tpesъltъ, dap domniндѕsъ îndatъ se skѕlъ шi mepse naintea вisitopilop. Doamna S... înfъцiшъ прiнчеsiї пе nепоtѕl eї, Mioneskѕ пе kape nѕ 'l kѕnoшtea ънkъ stpъlѕчita прiнчесъ; Poksandpa se dѕse' în вesela гръmadъ че epa întp'ѕnѕl din ѕнгiѕpile salonѕlѕї.

Прiнчеsa Katinka гъsi пѕцiнъ amabilitate пentpѕ fosta eї piвalъ kѕm o nѕmea пе doamna S. Шi 'n adeвъp în jѕneцea lop aчeste doѕъ femeї se dispѕtaseръ ш' ѕne opї se îmпъpцiseръ konkistele. Кѕ toate aчestea ѕnipea n'a linsit niчї odatъ dintpe дъnsele din прiчiна .osebipeї че epa în fpѕmѕseцea lop.

Прiнчеsa se ѕitъ la noet kapele epa вine în seapa aчeea. El шtiѕ съ пlakъ npin oape kape kompliмente вine zise; ш'апої el aвea ѕn mape пpesѕs (aвantaцiѕ) a-sѕпpa' tѕtѕlop че epaѕ akolea. El înfъцiшa прiнчеsiї ѕn kin noѕ a stѕdia. Аша dap ea iї sѕpîse, iї dete mъna съ 'i o sъpѕte, il пѕse lъnгъ dъnsa шi пъpѕ a ѕita kѕ to-

tȣl пpeokȣпъpile чe kȣ kъte-ва minȣte maĭ nainte ĭĭ în нopasepъ fpȣntea.

Toatъ lȣmea въzȣ aчeastъ skimbape шi toцĭ se potpasepъ dȣпe lъngъ diванȣl пpinчeseĭ.

Пetpoanȣ, вapa lȣĭ шi Matilda sosipъ шi eĭ. Пpinчesa pesпȣnse kȣ gpaцiositate salȣtъpiĭ lop шi ȣpmъ konвopbipea eĭ kȣ пoetȣl.

Poksandpa kape nȣ пpea se simцea bine în чepkȣl soчietъцiĭ în kape epa alopgъ spe Matilda ш'o tpase în alt чepk foapte вesel ш'okȣnat în aчel moment k'ȣn fepiчit kondemnat a sta naintea чeliĭ maĭ tinepe dintpe doȣъ sȣpopĭ kȣ kaпȣl askȣns în пoalele eĭ kъpȣia i se чepea ȣn testament, saȣ kȣm se ziчe la noĭ, kapele tpebȣia sъ otъpaskъ чe sъ se fakъ kȣ ȣn obiekt lȣat tot întp'ȣnȣl din aчele jokȣpĭ чe se nȣmesk inoчente (neвinoвate).

Omȣl kondemnat epa ȣn ofiцep Aȣstpiak kapele шtiȣse se плakъ jȣneĭ пpinцese.

— Kȣĭ daĭ aчest obiekt, întpebъ чea maĭ mape, apъtъnd ȣn sъpȣtat пe okĭ?

Вълaiȣl Aȣstpiak se gъndea.

O апъsape пe kaп fъkȣtъ пe sȣnt batistъ ĭĭ însȣflъ pesпȣnsȣl.

— Пpinчeseĭ Aglaea pesпȣnse el.

— Пpea bine пemepit stpigapъ maĭ mȣlte вiepsȣpĭ.

— Dap aчesta.

Akȣm epa вopba d'o пalmъ.

Sȣpiĭ mele, sȣflъ Aglaea пpintp'ȣn akчes de tȣse.

— Пpinчeseĭ Klapa zise sȣпȣsȣl dъпȣitop (donateur) Klapa pise.

— Ш'aчestea.

Poksandpeĭ mȣpmȣpъ Eцepia.

— Domniцeĭ Poksandpeĭ pepetъ lȣngȣl ofiцep, шi pidikъ kaпȣl dȣпe чe negpeшit a sъpȣtat цeпȣkiĭ чe 'ĭ 'l sȣsцinȣsepъ.

— Kapiĭ sȣnt moшtenitopiĭ meĭ шi de чe fel sъnt

dъniile че lĕ am fъkвt zise el. Eakъ-mъ gata a'mĭ пlini fъgъdвinцele.

Aglaea se skвlъ, închise okiĭ eĭ чeĭ negpi шi 'i dete bвselop stpeinвlвĭ ofiцep kapele poшi пвцin atingъnd naintea lвmeĭ aчele пlопе ръsвpiĭ шi tpansпapente.

Жвna kokoniцъ, пвmaĭ poшa de mвlt.

Ostaшвl stpein se пъpв maĭ пвцin înkвpkat d'a doвa danie че fъkвse.

Klapa întinse faцa eĭ чea ръsвpie шi mъtъsatъ kв o gpaцie de пlinъ.

— Aĭde, zise ea maĭ kвpъnd.

— Aш dopi maĭ bine alt чeвa zise Aвstpiakвl.

— Atвnчĭ fъ alt чeвa.

Шi semeцвl ostaш fъp' a maĭ adъsta a doвa komandъ, depвse вn sъpвtat atъt de sgomotos în kъt pesвпъ salonвl.

— O! o! stpigъ вn вieps че fв asta?

— Nimik zise Klapa pizъnd. domnв Ofman a пlesnit kв limba de чepв gвpiĭ.

Aglaea se sвпъpъ tape; epa maĭ de mвlt цeloasъ de sopa eĭ kв kape sъ gъsise adesea în piвalitate.

— Чelвia kape nв îшĭ împlineшte fъgъdвinцa, nв i se вop папoia gajвpile zise ea, mвшkъndвшĭ bвzele.

— Iaptъ-mъ, ĭĭ zise stpeinвl înчet; kвm вpea ka....

— Пpea bine, пpea bine zise jвna fatъ kletenind пе вmepiĭ eĭ fpвmosвl eĭ kaп oakeш, вpmeazъ d'aцĭ împlini diata.

— Чe 'mĭ maĭ pemъne de fъkвt, skвmпъ пpinчesъ?

— Sъpвtъ mъna domniцeĭ Poksandpa.

— Domniцъ, zise ofiцepвlĭ înklinъndв-sъ kв pesпekt naintea Poksandpeĭ.

Poksandpa se вitъ la Mattlda kв sfialъ шi nв kвtezъ a'шĭ da mъna.

Klapa începв a pîde.

— Dъĭ-dъĭ mъna dpaga mea, шi fiĭ sigвpъ kъ nв

'цї o папъ. Шi lȣънd maї kȣ sila mъna amiчeї eї, o пȣse la gȣpa Aȣstpiakȣlȣї, kapele abia kȣtezъ a'шї aпpoпia bȣzele de dънsa, atът fȣ ameцit шi sȣпpins d'aчest pefȣz.

În aчelaшї timп în чel lalt ȣngiȣ al salonȣlȣї se jȣka ȣn jok шi maї sepios de kът aчesta.

Пpinчesa înчeпȣse kȣ пoetȣl ȣna din aчele konвopbipї kȣ înцeles îndoit чě aцîцъ simцȣpile maї mȣlt de kът askȣt mintea; okii пpinчesiї înчeпȣserъ a se înflъkъpa, patima o 'ntinepise în aчele momente шi чeї maї mȣlцї пȣ epaȣ̆ deпapte d'a kpede kъ Mioneskȣ va пleka чel maї dȣпe ȣpmъ în seapa aчeea.

Dap ȣn inчident вeni d'odatъ шi 'ntpepȣпse aчea lȣпtъ amopoase. Ȣшa salonȣlȣї se deskise ш'ȣn om intpъ, ȣtpъbъtȣ salonȣ kȣ peпejȣne, mepse d'adpeпtȣ la пpinчesa шi se 'nklinъ în tъчepe пe mъna eї.

— Domnȣle Dȣmitpake, zise пpinчesa k'o aklamape de bȣkȣpie, a'ї întъpziat пpea mȣlt.

— Doamпъ, pesпȣnse tînъpȣl, a tpebȣit sъ sakpifik în sepвiчiȣl dȣmitale плъчepea d'a te pevedea maї kȣpънd.

— Чe întъmпinata'ї чeвa gpeȣtъцї akolo?

— Foapte mapї. doamna mea! Toцї ȣъtenii în pevoltъ, шi pefȣzънd a maї faчe klaka.

— Sпep kъ 'ї aї învъцat minte, zise пpinцesa, poшie de mъnie.

— Am fъkȣt tot чe se пȣtea faчe pesпȣnse tînъpȣl intendent sȣpîzънd.

— Шi пpin чe kȣвinte 'ї aї adȣs пe kalea чea dpeaпtъ întpebъ пȣmaї шtiȣ̆ чine.

— Пpin чele temeiniчe domnȣle; aчelea чe dъm kailop kȣ пъpaв.

— Ш'ȣn pîs mape s'aȣzi în salon la aчeste kȣвinte bpȣtale.

—Sklaв tikъlos. mȣpmȣpъ Matilda.

Mioneskȣ, kapele fъчea în lȣme пe demokpatȣl пȣ

нsmaĭ къ нs kstezъ a ziче sн ksвънt чi ънkъ sspise ші el ks тoці чеĭ lalці.

Dsmitpake, denpins a ksнoaште тoate ksнetъpile npiнчesii dsнe kiнsl eĭ, îndatъ чĕ a intpat în salon, a възst kъ Mioneskв fъkssе kъціва паші în faвoapea eĭ, dap ka sн om sigsp de dънssl, ші kapele simці k'a mънъndsшĭ loвipea o ва faчeо maĭ ks sigspanцъ, se tpase la oape kape distanцъ de чepksl чe epa în jspsl lsнтъtopilop noшtpii.

Hestе kъte-вa minste, peвoltъndssъ kъ Mioneskв maĭ kstеza ks el faцъ a'шĭ spma amoposs'ĭ atak, s'aпponie ks otъpîpe a lsa napte în konвopвipea lop. Dsmitpake, epa om din попsl, ші de ші kopsmnt aksm npiн legъtspile sale ks npiнчesa, tot maĭ авea eнepцiea ші воiнца snsĭ om. El апоĭ se espima ks maĭ msltъ înlesнipe kiap ks maĭ msltъ eleganцъ de kът Mioneskв.

— Domnsle Mioneskв, îĭ zise d'odatъ intendantsl ks o intenцie destsl de bine însemnatъ, îmĭ napĭ astъ seapъ în вopвъ noetikъ; am sн ssbiekt minsнat nentps o valadъ a'цĭ пponsнe.

Npiнчesa, kape de la sosipea faвopitslsĭ eĭ înчепsse a'шĭ nepde kanpiцsl чe 'ĭ venise nentps nenotsl amiчeĭ sale, sspise sшop lsĭ Dsmitpake ші тъks aштentънd pesnsнss lsĭ Mioneskв.

— Чe ssbiekt domnsle, întpeвъ noetsl kso ape kape apoganцъ. De ва авea вр'sн panopt ks Npiнчеasa Ka'tinka not snepa a fi вine insпipat.

— N'ape ks npiнчesa de kът sн panopt foapte indipent, pesnsнse intendantsl; ks toate aчestea sънt sigsp kъ te ва intepesa. Ns eшtĭ din naptida чe se нsmeште în цapъ, liвepapъ ші пpoпъшîstъ?

Aчeastъ întpeвape fъkstъ d'a dpentsl fъks пe noet sъ poшaskъ.

— Aштеantъ, zise el kam înkspkat, tpeвsie s'oseвim maĭ ъntъĭ....

— Se osebim че? întpeabъ Dȣmitpake, пpefъkъndȣsъ kъ aшteantъ ȣn pъsnȣs kape nȣ венеа.

Пpinчesa apȣnkъ Mioneskȣlȣĭ o kъȣtъtȣpъ tpъsnitoape шi 'ntopkъndȣsъ snpe doamna S.

— În adeвъp, dpaga mea, nenotȣl dȣmitale апъpъ пe чokoĭ, kȣm no nȣmesk akȣm domokpaцiĭ. — O aȣzisem dap n'o kpedeam.

Doamna S. апъpъ пe nenotȣ-seȣ de kalomniile че 'ĭ пȣsesepъ asȣпpъĭ de libepalism, шi altele, îl înfъцiшъ ka om înkinat klaselop пpiвeliцiate, шi Mioneskȣ se 'nkise întp'o tъчepe tot daȣna komпpomitъtoape în okiĭ tȣtȣlop naptidelop шi desпpeцȣitъ de toatъ lȣmea.

— În sfîpшit, aчest sȣbiekt de baladъ, domnȣle Dȣmitpake, întpebъ пpinчesa. kape вoi în sfîpшit a kȣpma o stape че devenise пpea gpea пentpȣ Mioneskȣ.

Intendantȣl îшĭ îmnlinise шi el skoпȣl dap maĭ apȣnkъndȣĭ o kъtape de tpiȣmf îĭ zise.

— Domnȣl meȣ, sȣbiektȣl este fpȣmos шi demn de mȣsa dȣmitale. Ш'anoĭ kpez kъ вa intepesa шi toatъ adȣnapea.

O noȣtate, opĭ kъt de mikъ este tot daȣna bine пpiimitъ în пpoвinцie ȣnde snipitile în nelȣkpape n'aȣ altъ netpeчepe de kъt miчile kankanȣpĭ шi miчile intpiцĭ

Toцĭ s'anponiapъ ka s'aȣzъ maĭ bine.

— De kъt-вa timп, ȣpmъ intendantȣl, se tpek lȣkpȣpĭ foapte чiȣdate în satele noastpe de lъngъ mȣnцĭ. Peskoala sъtenilop пpinчesiĭ nȣ este ȣn fant singȣpatik (isolea) kъцĭ din dȣmneaвoastpъ domnilop aȣ moшiĭ la mȣnцĭ katъ sъ fi bъgat de seamъ kъ s'a fъkȣt o mape skimbape în klъkaшiĭ dȣmnealop.

— Aшa este zise ȣn klȣчep bъtpъn шi gpos kapele de la чele d'ъntъĭ kȣвinte askȣlta kȣ чea maĭ mape lȣape aminte.

— Este adeвъpat zise ȣn altȣl kapele se jȣka kȣ ȣn lanц gpos шi lȣng de aȣp че aвea dȣпe gъtȣĭ; de kъnd am венit la moшie am gъsit пe klъkaшiĭ meĭ kȣ

totȣl alfel; прінчiniile ачелор oamenĭ demnĭ de спîн-
зȣрътоаре de la Бȣкȣрештĭ аȣ stрьbътȣt se веде ші пе la noĭ, ші зъȣ daka stъпъпіреа п'о lȣа мъсȣрĭ марĭ, п'о опрі jȣрпаlеlе ші п'о ȣмплеа мъпъstipile кȣ чештіеа noiĭ kapiĭ аȣ eшіt акȣм ka omizile, s'adȣs ші de boe-piile ші de moшioapele noastpe.

Dȣмitpake sȣpîse възънd nekȣlпеша jȣniше Рȣмъпъ atъt de nedpent osъndiтъ, ші ziче întopкъndȣsъ спре boep. Кредемъ, boepȣle къ jȣnimea п'а fъкȣt ші nічĭ къ пȣtеа face nimik. Sъteanȣl пȣ чiteште jȣрпаlȣpĭ, ші de lĕ ap чiti kiap пȣ le ap înцелеце: ш'апоĭ пȣмаĭ штiĭ dȣmпеata къ sъteanȣl п'askȣltъ de хаina neagpъ!

— Ба еĭ, еĭ сънt прічіна stpiгъ klȣчерȣl ші кȣ afȣpisiцiĭ ачееа de францезĭ kapiĭ він ші пе la noĭ ші seaмънъ кȣвіntele lop de libeptate ші пȣмаĭ штiȣ кътe alte sекътȣpĭ.

— Dap цъpaniĭ поштpiĭ zise прінчеsa, пȣ воpbеsk de libeptate ші нічĭ прін віс пȣ s'a гъndit la dъпsa.

— Ба воpbеsk прінчеsa mea, воpbеsk акȣм мереȣ de dpentȣpile lop.

— De dpentȣpile lop; stpiгаpъ d'odатъ тоцĭ!

— Dapъ de dpentȣpile lop; воpbask de timпiĭ тpe-кȣцĭ кънd, zik еĭ tot Рȣмъпȣl ера libep ші ostaш; ш'осъndesk пе boiepĭ, пе чокоĭ кȣм zik еĭ, къ еĭ аȣ а-dȣs цара în върълie, къ еĭ ia fъкȣt пе dъпшiĭ sklaвĭ ші пе тоцĭ sklaвĭ а'ĭ stpeinilop къ еĭ аȣ kemat пе stpeinĭ, къ еĭ...

— Dap, zise прінчеsa ачеste ideĭ пȣ lĕ а skos din капȣ lop, тpebȣie съ fie пеntpȣ dъuшiĭ чева пропаган-diштĭ.

— Negpeшit, прінчеsa mea, ш'ачеаsta m'am silit s'о deskопер.

— Шi а'ĭ isȣtit?

— Пе кът-ва; пȣ însъ fъpъ пеpikol. къчĭ am fost deskопеpit ші sъteniĭ m'ap fi fъкȣt negpeшit bȣкъцĭ de

nȣ m'ap fi skъпat ачela însȣшї kapele este пpimȣl agent al ачestop tȣpbȣpъpї.

Вopbeшte, вopbeшte, stpigapъ toцї din toate пъpцile.

Kъnd am sosit la moшie, ȣpmъ D. Dȣmitpake, am bъgat de seamъ kȣ mipape ȣn че. În oape kape zile шi 'n oape kape ope, satele se goleaȣ d'odatъ. Kъnd se 'ntopчeaȣ iї вedeam înfiepbîntaцї, s'adȣnaȣ шi вopbeaȣ întpe dînшiї шi 'ndatъ че m'appoпiam amȣцeaȣ. Воind a kȣnoaшte negpeшit aчeastъ tainъ m'am înвeшmъntat eȣ însȣmї kȣ stpaele ȣnȣї sъtean ш'întp'o seapъ m'am lȣat dȣпe dъnшiї fъp' a fi kȣnoskȣt. Пlekapъm, шi dȣпe че ȣipъm шi tpekȣpъm пp'o doї mȣnцї ajȣnsepъm întp'o пajiste destȣl de mape dap înkisъ din toate пъpцile de mȣnцї.

Sъtenii kȣm soseaȣ, tpeчeaȣ пe din naintea ȣnȣї om, kapele пъpea a fi o statȣe stъnd пe tpȣnkiȣl ȣnȣї konaчiȣ, шi 'l salȣtaȣ lъndȣшї kъчiȣlile kȣ ȣn pespekt че nȣmaї aȣ eї astъzї пentpȣ boepȣl чel maї mape; Nekȣnoskȣtȣl salȣta пe fie kape k'o gpaвitate plinъ de dȣlчeaцъ шi gpaцie.

— Doamne al Mȣntelȣї, zisse ȣnȣl dintp'înшiї, kъnd пezȣpъ toцї, eakъ-ne toцї în пъp.

— Dap чine este aчel om, zise пpinчesa kȣ nepъbdape; чe faчe, чe ziчe?

— Чine este, nȣ шtiȣ, pъspȣnse D. Dȣmitpake, dap este ȣn om mape. Чe faчe, niчї asta n'o шtiȣ, dap шtiȣ kъ чeea чe ziчe este înfpikoшat.

— Eї bine, чe ziчe!

— Пpinчesъ, kȣвintele lȣї sъnt d'aчelea чe nȣ se пot analiza; este ȣn adeвъpat opatop. El шtie a appinde, a esalta aȣzitopiȣlȣ seȣ шi tot d'odatъ al пotoli, dȣпe вoieї. Le вopbeшte de tpekȣtȣ lop, de dpeптȣpile lop, de sȣfepinцele lop, шi le вopbeшte asfel înkъt eȣ kiap aȣzindȣl, simцeam kъ'mї tpeчea пpin spate fiopї. Kъnd însъ înчepe a le вopbi de вiitopȣl цъpiї noastpe, ш'a o deskpie asfel пpekȣm o вede el k'o se fie, atȣnчї deвine

sȣblim. Fpȣntea lȣĭ se faче atът de seninъ шi okiĭ lȣ-чesk asfel înkът ap ziче чine-ва kъ lȣmineazъ toate ȣm-bpele din jȣpȣĭ. Eȣ, kapele mepsesem akolo kȣ gînd pъȣ, m'am simцit sȣпȣs ȣn minȣt de fapmekȣl kȣвinte-lop aчestȣĭ om чiȣdat. Epam fepmekat шi пipoпit пe stînka dȣпe kape mъ dasem; kȣ okiĭ цintiцĭ asȣпpa lȣĭ askȣltam în ȣĭmipe kȣвintele lȣĭ; шi de вpeцĭ se me kpe-deцĭ, nȣ sъnt sigȣp de n'am stpigat шi eȣ kȣ чeĭ lalцĭ, tpъiaskъ Domnȣl Mȣntelȣĭ! Omȣl aчesta ap fi în stape se'mĭ întoapkъ kaпȣ, цi 'l-ap întoapчe dȣmitale kiap, пpinцeso.

Jȣnele intendent вopbise kȣ atъta fok înkът maĭ k'aпpinsese o likȣpile de simцipe în inimile чele вeшtejite чe'l înkȣnjȣpaȣ.

Matilda însъ askȣltase kȣ neklinipe deskpiepea lȣĭ, шi sȣfletȣl eĭ sbȣpase kътpe чel-l-alt sȣflet пe kape ĭ înцeleцea atът de bine. Fъp' a шti însaшĭ ea, asпipa пoate dȣпe sosipea zileĭ de mъîne, otъpîtъ пentpȣ пlim-bapea пe mȣnцĭ, kȣ sпepanцa kъ пoate îl вa întъlni, îl вa вedea, îl вa aȣzi. La aчeastъ gъndipe inima'ĭ bъtea în пieptȣl eĭ. Epa oape пpesimцipe, sпepanцъ вisъtoa-pe? Чine пoate шti la чe leцĭ tainiче este ȣne opĭ sȣ-пȣsъ вiaцa noastpъ!

Пpinцesa pemъsese пe gъndȣpĭ.

— Kpezĭ kъ omȣl aчela este Moldoвean, întpe-bъ ea?

— Nȣ шtiȣ, de este d'aчi saȣ de dinkolo de Mil-koв, dap шtiȣ kъ вopbeшte pȣmъneшte.

— Чe stpae пoaptъ?

— Ale вînъtopilop din mȣnte, шi le пoaptъ de minȣne de bine.

— El este negpeшit, zise ȣnȣl din boepĭ, вp'ȣn skъпat de la oknъ kape вpea sъ pidiче steagȣ tъlxъ-pilop. Tpebȣe sъ dъm шtipe stъпъnipiĭ ka se mi'l пpinzъ шi sъ mi'l sпъnzȣpe fpȣmȣшel kȣm ap fi bine sъ fakъ шi kȣ toцĭ чeĭ lalцĭ tъlxapĭ kȣ xaine negpe dȣпъ

вliцile noastpe, kapiĭ de la вn timп înkoaчe aв emit ka fвpnichile шi вop sъ ne desпoaie de pangвpile шi de sfintele noastpe пpiвilegiвpĭ.

Пpinчesa kape pemъsese пe gъndвpĭ, se 'ntoapse d'odatъ kъtpe intendentвl eĭ шi'ĭ zise kв вioiчiвne.

— Dвmitpake, воĭ sъ mepg mъine la mвnцĭ; воĭ se въz пe omвl aчela, п'aчel Anolon, saв Iвпitep tвnъtop, ш'adъogъ ea sвpîzъnd, воĭ se въz de nв вom aвea mijlok a ne 'nцeleцe kв dъnsвl.

Matilda fъp' a шti de чe simцi inima eĭ bъtъnd, шi intendentвl, kapele шtica пpea bine de чe, îngъlbini

— Dopinцa dвmitale, ĭĭ zise el, este dpeaптъ, însъ îцĭ веĭ пepde timпвl în deшept. Adвпъpile nв se fak de doвъ opĭ în aчelaшĭ lok, ш' am snвs, mi se пape kъ este пepikвl (пpimejdie) a le sпiona.

— Ba! zise пpinчesa, epoвl dвmitale mъ вa lвa sвnt okpotipea lвĭ.

— Intendentвl sвpîse вшop, ш'anlekъndвse la вpekea пpinчeseĭ ĭĭ шonti — „Este tъpziв, ш' am dopi sъ te въz singвpъ.“

— Пpinчesa Katinka se вitъ la intendentвl eĭ kв вn sвpîs din чele maĭ desfpînate, шi se skвlъ dвпe aknanea.

Шi lвmea toatъ fв îndatъ în пiчoape. Doamna S. kemъ пe Poksandpa kape пlekъnd apвnkъ o okipe fpвmosвlвĭ Ofman.

Aвstpiakвl o вpmъ kв okiĭ пъnъ чe fв atpas de вiepsвl iponik al domniцeĭ Aglae kape'ĭ ziчea.

— Aĭ, domnвle Ofman, nв te sfii, lasъцĭ inima se'цĭ kondвkъ пiчoapele, dъ fвga.

— Militapвl poшi, пi 'шĭ чepв eptape sъpвtъndвĭ mъna.

Mioneskв s'anponie de пpinчesa.

— Doamnъ, ĭi zise kв tonвl вnвĭ om kape se kpede tpiвmfъtop, nв 'mĭ веĭ da воie a maĭ sta вn minвt sпpe a sfîpшi konвopвipea înчeпвtъ?

Domniцa se 'ntoapse învet spre dъnsȣl шi 'ĭ zise kȣ ȣn ton de kokoanъ mape kъnd dispreцȣeшte pe чine-va.

— Te las domnȣle se'цĭ faчĭ balada; шi ĭ întoapse spatele.

Bietȣl poet eшi însoцit de pîsȣl aчel obpaznik чe pîd toate slȣцile kъnd stъпъnȣl întoapчe spatele ȣnȣĭ om чĕ a fost ȣn minȣt în favoape.

Dȣmitpȣ шi Matilda plekasepъ kȣ ȣn minȣt maĭ 'nainte. Ea, pe gъndȣpĭ, tȣpbȣpatъ, fъp' a шti de чe el kȣ fpigȣpile amopȣlȣĭ.

În seapa aчeea Dȣmitpȣ epa amopezat, шi 'ndoit amopezat, de Matilda шi de Poksandpa; kъчĭ epa în salonȣl aчela ȣn aep de desfpînape чe apdea simцȣpile, ȣska pientȣpile oamenilop desfpînaцĭ ш'ambiцiѡшĭ.

— A! zise el în sfîpшit, pȣindȣшĭ mъna pe fpȣnte; îmĭ apde kapȣl ka kȣm aш fi beat. Matildo te iȣbesk aш voi se цi o spȣiȣ înцenȣke.

— Ne vom vedea mъîne, mȣpmȣpъ Matilda, intpъnd în kъmapa eĭ.

ZIOA A ПATRA.

CAPETUL VI.

NOAPTEA DUPE SERATЪ.

Noaptea a fost gpea шi fъpъ somn pentpȣ Dimitpie Petpeanȣ. Gъndipĭ kontpapiĭ, dopinцĭ felȣpite ĭĭ înfiepbîntasepъ шi mintea шi inima, somnȣl îl пъpъsise kȣ totȣl шi kъnd pleoapeleĭ ostenite se 'nkideaȣ, ambiцia шi amopȣl simцȣal veniaȣ sȣbt fopma a doȣъ femeĭ al tpȣdi шi maĭ mȣlt. El le iȣbea saȣ maĭ dpept zikъnd, le dopea п'amъndoȣъ, ш'adesea în delipȣl seȣ simцea